

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 24.

LÖRNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 9 FEBRUARI, 1916.

NO. 6

Ett svenskt-amerikanskt original.

(Ur Vestkusten.)
Af Ernst Skarstedt.

Det är nog sant, att starkt utvecklad själmedvetenhet och självetendran i lördagen med framfågeln eller hvad på engelska kallas "cheek" skänker den, som är i besittning af denna egenkap, synnerligen goda förutsättningar för att slå sig fram här i världen. Men de hjälpa icke alltid. Därpå är den nyligen afledne, excentriske tidningskorrespondenten och pianostämmaren Evert Nymånöver över ett talande bevis. Om någon haft de nämnda egenkaperna i rikt mått, så var det han. Nåja, han slog sig ju fram hjälpligt nog, behövde aldrig fara illa och kunde till full behållning för sig själv och andra tillfredsställa sin smak för resor. Men därvid blef det. Han vann hvarken den förmågan eller det anseende, som han drömde om, och som eljest plågar komma de personer till del, hvilka icke veta, hvad blyghet eller bysännet vill säga, och aldrig draga i betänksamt att låta sitt lusa lusa för människorna. Felet var kanske, att hans lusa icke ägde tillräcklig lyfskraft. Men ett original var och förläp han i ärdning och ord, och i denna egenkap är han väl förtjänt af en kronika. Första gången jag såg honom var i Chicago för några och 20 år sedan, andra och sista gången i Seattle år 1908. Det var en lördagsmiddag. I sällskap med redaktör Lönergren hade jag intagit en enkel lunch på en restaurang. Då vi stego ut därifrån, mötte vi en rödskägglig herre med ett välmående utseende. Han hörde, att vi talade svenska, och angrep oss ögonblickligen, presenterade sig och bad om adressen till en i staden bosatt f. d. Minnepollensvenn. Jag nämnde Nymånöver från Chicago dunkelt som en liten spinkig person i sin nuvarande skapnad var han oigenkännlig. Han berättade, att han stod på resa till Orienten, att han hade listor öfver alla platon, som funnos i Honolulu, Tokio o. s. v., och att han ämnade förtjåna stupa med pengar för att stamma alla dessa pianon. Senare bjöd han mig att följande dag infinna mig på hans hotell kl. 1 och äta middag med honom. Då jag med vanlig punktlighet på utsatt tid anlände till hotellet och frågade efter Mr Nymånöver, fick jag till min förvåning höra, att den prospektive värdhållaren redan kl. 1:37 på morgnen betalt sin hotellräkning och kl. 7 varit med ångbåt till Canada. Red. Gillgren, som han inbjöd att göra mig sällskap vid middagen, hade visat annat ord, ty han utblef helt och hållet. Från Canada befog Nymånöver sig ut på vidsträckt färd, bl. a. äfven till Alaska, därifrån han skref till tidningarna, att han ämnade slå rekord som jordlofsfarare genom att ensam vandra till söfva till jordens nordligaste punkt. Det blef emellertid för rusktigt och kallt för honom under denna färd, hvarvid han åter styrde kosan till mildare neder. Jag minns icke precis, i hvilken ordning han företog sina resor, endast att han under de följande åren minst tre gånger kungörde genom pressen, att han åträdde en världsomfärd, och att denna hvarje gång afbröts af något tillfallt missade i Japan eller någon af Söderhafnarna. Jo, och så att han i januari 1912 genom bråk från en vän i södra Oregon underdrattades om, att Nymånöver då uppehöll sig där, stämde pianon och åttredde en del saker, som han medfört från Alaska. Som affärsman var han icke alltför omhjärtad. Det påstods, att han af farmare, som bodde för långt borta för att kunna vänta besök af andra pianostämmare, tog ändå till \$15, för att sätta deras instrument i god skick. Eljest är priset vanligen 3 till 5 dollars.

Nymånöver försökte sig äfven som uppfinnare. Jag tror, det var i "Kuriern" man en gång på 1880-talet såg en afbildning af honom och hans nyupptagna "portativa läse- och skrifbord", afbildad af en lång artikel, synbarligen författad af uppfinnaren själf. Uppfinningen bestod helt enkelt i en bräda försedd med en rem, som man kunde tråda öfver nacken, medan man hade brädan på knät. I uppsatsen anmärktes också, att uppfinningen var "så enkel, att den nära nog förvälar en, att tanken ej kommit in på idén att uppenbara ett slikt hjälpmiddel långt före detta". Vidare meddelade den "en ytterst säregen anekdot om Nymånövers födelse till världen". Enligt denna hade hans mycket fattiga moder någon tid innan hon födde honom gått ut för att plöcka näslor att arrätta till middagen och fallit i gropan vid landsvägen samt bedt till Gud, att hennes barn måtte komma dödfött till världen. Därvid råkade hon i hänyckning och erhöf från höjden svaret, att hennes barn skulle "röna Guds särskilda nåd" och med tiden värda en af jordens märkbaraste karaktärer". Längre fram förbittrade Nymånöver denna historia. (Forts. s. 4.)

En fruktansvärd brand.

CANADAS STÄTLIGA PARLAMENTSBYGNAD I OTTAWA LÄGGES I RUINER AF EN SNABB OCH FÖRHÄRANDE ELDSDÅD.

Sju människor omkomma, däribland en parlamentsledamot. DEN MATERIELLA FÖRLUSTEN FLERA MILLIONER.

En nationalsolycka kan den stora branden i Ottawa i torsdags kväll säkert kallas, då Canadas stätliga parlamentsbyggnad blef lågnas rof. Denna eldsolycka blef så mycket komisk, som den kände sig mycket tragisk, däribland en medlem af parlamentet.

Elden utbröt i lärummet kl. 8:57 e. m. Den upptäcktes först af Frank Glass, M.P. för Exe. Middlesex, som befann sig ensam i mörk rum. Han såg plögligt rök uppstiga från en hög papper och tillkallade genast en utman för patrullerande poliskonstapel. Hvarken denne eller Mr Glass hade nog sinnesnärvaro att söka kväfva elden med sina rockar, utan i stället sökte de efter en eldsläckare, men innan de fått tag i en sådan och hade anbringat den, stod lärummet i full låga.

Elden spred sig med förfärande hastighet och hade ypperlig näring i det myckna papper, som fanns lagrad i lärummet. Våldiga rökens vältrände sig ut genom korridorerna och gjorde det svårt för dem, som befunno sig i byggnaden, att taga sig fram till utgångarna.

Underhuset hade sammanträtt kl. 8 e. m. med tretio medlemmar närvarande. Cirka ett hundra personer åhörde sessionen från läktarna. Några minuter efter det elden kommit till lärummet, skrek någon bakom den tjänstgörande sergeanten: "Elden är lös!" A. K. MacLean hade ju då stått på tal och W. F. Longie hade börjat ett anförande. Mr Rhodes, som presiderade, hade sinnesnärvaro nog att ajournera huset. Medlemmarna af huset kände kalen i ganska god ordning, men möttes i korridorerna af riktiga rökfåror; de lyckades i alla fall taga sig ut. Några blefvo emellertid lindrigt brända. Dr. Clark från Red Deer och Edward Nesbitt trasslade in sig i stolarna och möttes af en väldig stråle från brandsprutorna, då de lämnade salen. De kastades till golvet och medvetlösa, och båda hade erhållit en hel del skador, innan de lyckades taga sig ut.

Utmarschen från läktarna gick icke fullt i så god ordning som nedträdandet. Människor tumlade och föll och andra hjälpte dem på fötter och läpade dem genom den kväfvande rök. Från själva eldcentrum kom en man ramlade med huvudet svårt brändt och nästan kväfvad. Han föll i armarna på Hon. Robert Rogers. Det var akterbussministern, Hon. Martin Surrill, hvilken hade sitt kontor intill lärummet. Han var så svårt bränd, att han måste föras till sjukhus, men befinner sig nu på bättringsvägen. Sir Robert Borden undkom utan hår och öfverlock, och så var

godt som oskadad. Flera andra blefvo på detta sätt räddade från en säker död i lågnorna. Medsames Morin och Bray påträffades senare ligande med ansiktet mot golvet, oblygligt brända och utan ett lifstecken. Båda voro de från Quebec, i hvars societet de spelat en fransöskande roll.

Parlamentsledamoten B. B. Law för Yarmouth (liberal), som lämnade sessionen strax före eldsutbrottet, skändades snart. Han hade antagligen gått in i någon af telefonkioskerna och där blifvit öfverraskad af elden. Man har ännu icke påträffat hans lik.

Utom de här nämnda tre personerna, fingro fyra andra sätta lifvet till, nämligen deputy clerk Laplante, dommonkonstapel Alph Desjardines, byggnadschefen Alph Desjardines, Randolph Fanning. De ligga fortfarande skadade under ruinerna.

Bland de lättare skadade parlamentsledamöterna märkas: William Martin, från Regina, F. B. McCurdy från Montreal, Michael Lapointe från Kamouraska, Des Lisse, Hon. J. D. Hazen, Hon. Frank Oliver, J. C. Turritt, J. J. Carrick, Hugh Guthrie, kapten H. Burnham, Thomas McNutt och dr. Cash.

Brandkåren måste naturligtvis kämpa en förtviflad kamp mot det rasande elementet. Brandsläckarna utsattes för stora faror, men kämpade hjärtligt mot rök och lågor. Först fram på morgnen krötes deras ansträngningar med framgång.

Tack vare deras energiska arbete lyckades man rädda den vackra biblioteksbyggnaden, som innehåller ytterst värdefulla böcker, hvilka knappast kunna prissättas. Soldater kommanderades emellertid att håra ut böckerna och hade lyckats få ut en hel del, innan man uppgav byggnaden i säkerhet.

Om eldens utbrott som genast vid eldens utbrott de mest vilda rykten i omlopp. Många påstodo sig ha hört explosioner, och de flesta voro öfvertygade om, att elden var anlagd och naturligtvis af tyskar. Polisen har dock funnit, att så knappast kan vara förhållandet, utan att elden uppstått af våda. Detta öfverensstämmer äfven utmärkt med den berättelse, som parlamentsledamoten Frank Glass afled, och hvilken vi omnämnde härofvann. Sannolikast är, att någon släppt en tändsticka eller en brinnande cigarr bland papper i lärummet, och att denna fattat eld. Det var mycket vanligt, att de, som besökte detta rum, brukade röka.

Emellertid fann sig polisen i Windsor, Ont., i fredags kväll förelänt att arresteras en musiker vid namn Charles Stoney, som var på väg till Chicago. Han uppträdde ganska egendomligt och uppgaf, att han var belgare.

Officiell meddelas nu, att 59 personer dödades i zeppelinardet öfver England i måndags och 101 blefvo sårade. — Artilleriduellerna förekomna nu nästan på alla fronten. Särskilt häftiga hafva de varit i Champagne och Gorgeserna. Fransmännen ha äfven beskjutit staden Lens. — De britiska trupperna i Ostafrika och Västafrika hade vunnit förbindelse med de franska trupperna vid Ambam. — Från Berlin meddelas, att det längst gående steget, som tagits af Tyskland, är konfiskeringen af nästan alla kläder, textilartiklar, väfda och struktade varor, som äro lämpliga för bruk i den tyska armén. Denna lag har blifvit godkänd af förbundsrådet och har vara mera betydande än brottkonventionen. Detta steg har emellertid icke tagits på serus där, utan man lider brist på dessa varor, utom för att förbereda sig på ett långt krig och en strängare blockad från Englands sida. — Stridigheter ha uppstått angående det britiska fartyget Appam, som tagits af tyskarna och infördes till amerikansk hamn. Storbrutningen yrkar på fartygets frigivande. Statssekreteraren Lansing har emellertid sagt, att Appam är ett tyskt pris. Båten har nu förts till

Härjadt pappersbruk. Från St. John, Nfld., meddelas, att Harnsworth pappersbruk vid Grand Falls, som turnerar Lord Northbills tidningar med papper, i onsdags härjades af eld. Förlusten belöper sig antagligen till \$100,000.

Atervända hem. Den amerikanska Röda korsafdelning, som arbetat i Ryssland, är nu på väg hem till Förenta Staterna. Den afsäglade i onsdags från Bergen, Norge. Det uppgives, att Ryssland icke längre behöfver främmande läkarsjäl.

Antager Filipinern. Senaten i Washington antog i fredags Filipinern, hvarigenom Filipinerna erhålla självständighet inom fyra år och genast få utvidgad självstyrelse. Den antogs med 52 röster mot 24. Billen har ännu icke passerat representanthuset.

Parlamentsbyggnaden i Ottawa.

förhållandet med flera andra. Sir Wilfrid Laurier var icke i parlamentsbyggnaden, då elden bröt ut.

Den hastighet, med hvilken elden spred sig, var nästan otrolig. Tre minuter efter det brandalarmering gaf, voro korridorerna fyllda af rök. Fem minuter därefter kunde icke en människa andas, där en massa förut andats fritt. Tjugo minuter därefter började flammorna färga rökmoilen, som rullade öfver Tower hill, röda. Vid midnatt brann hela byggnaden från öster till väster, och lågnorna sloso fritt kring det höga tornet. Kl. 1 föll tornets topp, en flammande massa, ned mitt i den brinnande byggnaden. Icke förrän klockan tre började man blifva herre öfver elden.

En patetisk scen utspelades redan vid eldsdådens början i öfre delen af talmannens rum. Där befanno sig Medsames Morin och Bray samt Madame Dussault. De blefvo genast från den intensiva rökens afskurna från den nedre delen af byggnaden. Madame Dussault lyckades emellertid krypa ut genom ett fönster, hvarifrån hon hängde, tills man hunnit spöna ut ett nåt, som upplågde henne så

men hans utseende talade för, att han var tysk. Några bilder af parlamentsbyggnaden påträffades äfven i hans ägo. Det visade sig emellertid senare, att han var ute i lofiga ärenden och blef han därför lösläppt. Polisen har nu så godt som helt och hållet öfvergifvit tanken på, att elden skulle kunna vara anlagd.

Parlamentsbyggnaden i Ottawa var kanske Canadas stätliga byggnad, den påbörjades 1859. Hörtännen lades af dåvarande prinsen af Wales, senare konung Edward VII. 1865 togs byggnaden i bruk. Den kostade ursprungligen \$5,000,000, men många större summor har sedan lagts ned på den. Hufvudbyggnaden, som nu står i ruiner, är 470 fot lång med ett torn. Victoriatornet, 220 fot högt.

Det kommer att kosta cirka \$4,000,000 att återbygga det nedbrända. Förlusten för öfrigt är mycket stor, i det inredningen i flera fall var synnerligen dyrbar. Äfven ringo en massa ovräddliga papper förlorade.

En massa kondolans telegram har i anledning af olyckan kommit till parlamentet. Bland annat har konung (Forts. s. 4.)

Världskriget.

Lifliga artilleriduellerna på västfronten. — Tyskarnas makt i Afrika en saga blott.

TYSKLAND OCH AMERIKA. EN FREDSINTERPELLATION I SVENSKA RIKSDAGEN.

Onsdagen den 2 februari.

Från Petrograd meddelas, att fältmarskalk von der Goltz nu intagit de turkiska fästningarna vid Erzerum, och att 80,000 man äro instängda i staden med proviant endast för fjorton dagar. Svarta hafsflojtans understöder de ryska truppernas landoperationer. Den högra tyska flygeln marscherar nu mot Trebizond. — General Beir har blifvit mördat af patrioter i Montenegro, hvilka motsatte sig kapitulationen till Österrike. Det var denne general, som förde underhandlingarna om kapitulationen. — Femtiofyra personer blefvo dödade och 67 sårade i zeppelinardet öfver England i måndags kväll. Bomber nedsläppte öfver flera städer och landströket i Derbyshire, Leicestershire, Lincolnshire och Staffordshire. Någon skada på egendom anställdes. — Från London meddelas, att Österrikarna anfällt de italienska positionerna söder om Monte Ronbon, men blifvit tillbakadragna. — Helt officiellt meddelas från Petrograd, att Jean L. Gorenkyk på egen begäran på grund af svag hälsa blifvit befriad från statsministerposten i Ryssland. Hans efterträdare blir M. Sturmer. — Från London rapporteras framgångar både för de brittiska och franska trupperna i Kamerun och Ostafrika. — En zeppelinare har nedsläppt bomber öfver Saloniki, hvarvid ett grekiskt varuhus med lifsföremådenheter förstördes. Ingen militär skada anställdes. — Från Aten meddelas, att Österrikarna tagit San Giovanni di Medua och Dailograd i Albanien. De serbiska trupperna i trakten af städerna drogo sig tillbaka mot Durazzo. — Från Ottawa meddelas, att den andra artilleridivisionen nu är i Frankrike under befäl af brigadgeneralen E. W. B. Morrison. — Från Amsterdam meddelas, att stora tyska kavalleristyror och flera landstormsdivisioner passerat genom Liege på väg till Yperfronten. Tyskarna vänta en allierad offensiv inom fjorton dagar. — Från London kungöres, att värnepiktslagen, som antogs af parlamentet, träder i kraft d. 2 mars. — Från Paris meddelas, att alla manliga invånare i Schweiz mellan 16 och 60 år, som varit befriade från militärtjänst, men som förstärkt sig på att skjuta, genast skola anmäl sig till läkarundersökning. — Yussuf Izzodin, den turkiske tronarvingen, har begått självmord genom att afskära en pulsåd.

Torsdagen den 3 februari. Officiell meddelas nu, att 59 personer dödades i zeppelinardet öfver England i måndags och 101 blefvo sårade. — Artilleriduellerna förekomna nu nästan på alla fronten. Särskilt häftiga hafva de varit i Champagne och Gorgeserna. Fransmännen ha äfven beskjutit staden Lens. — De britiska trupperna i Ostafrika och Västafrika hade vunnit förbindelse med de franska trupperna vid Ambam. — Från Berlin meddelas, att det längst gående steget, som tagits af Tyskland, är konfiskeringen af nästan alla kläder, textilartiklar, väfda och struktade varor, som äro lämpliga för bruk i den tyska armén. Denna lag har blifvit godkänd af förbundsrådet och har vara mera betydande än brottkonventionen. Detta steg har emellertid icke tagits på serus där, utan man lider brist på dessa varor, utom för att förbereda sig på ett långt krig och en strängare blockad från Englands sida. — Stridigheter ha uppstått angående det britiska fartyget Appam, som tagits af tyskarna och infördes till amerikansk hamn. Storbrutningen yrkar på fartygets frigivande. Statssekreteraren Lansing har emellertid sagt, att Appam är ett tyskt pris. Båten har nu förts till

Härjadt pappersbruk. Från St. John, Nfld., meddelas, att Harnsworth pappersbruk vid Grand Falls, som turnerar Lord Northbills tidningar med papper, i onsdags härjades af eld. Förlusten belöper sig antagligen till \$100,000.

Atervända hem. Den amerikanska Röda korsafdelning, som arbetat i Ryssland, är nu på väg hem till Förenta Staterna. Den afsäglade i onsdags från Bergen, Norge. Det uppgives, att Ryssland icke längre behöfver främmande läkarsjäl.

Antager Filipinern. Senaten i Washington antog i fredags Filipinern, hvarigenom Filipinerna erhålla självständighet inom fyra år och genast få utvidgad självstyrelse. Den antogs med 52 röster mot 24. Billen har ännu icke passerat representanthuset.

Officiell meddelas nu, att 59 personer dödades i zeppelinardet öfver England i måndags och 101 blefvo sårade. — Artilleriduellerna förekomna nu nästan på alla fronten. Särskilt häftiga hafva de varit i Champagne och Gorgeserna. Fransmännen ha äfven beskjutit staden Lens. — De britiska trupperna i Ostafrika och Västafrika hade vunnit förbindelse med de franska trupperna vid Ambam. — Från Berlin meddelas, att det längst gående steget, som tagits af Tyskland, är konfiskeringen af nästan alla kläder, textilartiklar, väfda och struktade varor, som äro lämpliga för bruk i den tyska armén. Denna lag har blifvit godkänd af förbundsrådet och har vara mera betydande än brottkonventionen. Detta steg har emellertid icke tagits på serus där, utan man lider brist på dessa varor, utom för att förbereda sig på ett långt krig och en strängare blockad från Englands sida. — Stridigheter ha uppstått angående det britiska fartyget Appam, som tagits af tyskarna och infördes till amerikansk hamn. Storbrutningen yrkar på fartygets frigivande. Statssekreteraren Lansing har emellertid sagt, att Appam är ett tyskt pris. Båten har nu förts till

Härjadt pappersbruk. Från St. John, Nfld., meddelas, att Harnsworth pappersbruk vid Grand Falls, som turnerar Lord Northbills tidningar med papper, i onsdags härjades af eld. Förlusten belöper sig antagligen till \$100,000.

Atervända hem. Den amerikanska Röda korsafdelning, som arbetat i Ryssland, är nu på väg hem till Förenta Staterna. Den afsäglade i onsdags från Bergen, Norge. Det uppgives, att Ryssland icke längre behöfver främmande läkarsjäl.

Antager Filipinern. Senaten i Washington antog i fredags Filipinern, hvarigenom Filipinerna erhålla självständighet inom fyra år och genast få utvidgad självstyrelse. Den antogs med 52 röster mot 24. Billen har ännu icke passerat representanthuset.

Härjadt pappersbruk. Från St. John, Nfld., meddelas, att Harnsworth pappersbruk vid Grand Falls, som turnerar Lord Northbills tidningar med papper, i onsdags härjades af eld. Förlusten belöper sig antagligen till \$100,000.

Atervända hem. Den amerikanska Röda korsafdelning, som arbetat i Ryssland, är nu på väg hem till Förenta Staterna. Den afsäglade i onsdags från Bergen, Norge. Det uppgives, att Ryssland icke längre behöfver främmande läkarsjäl.

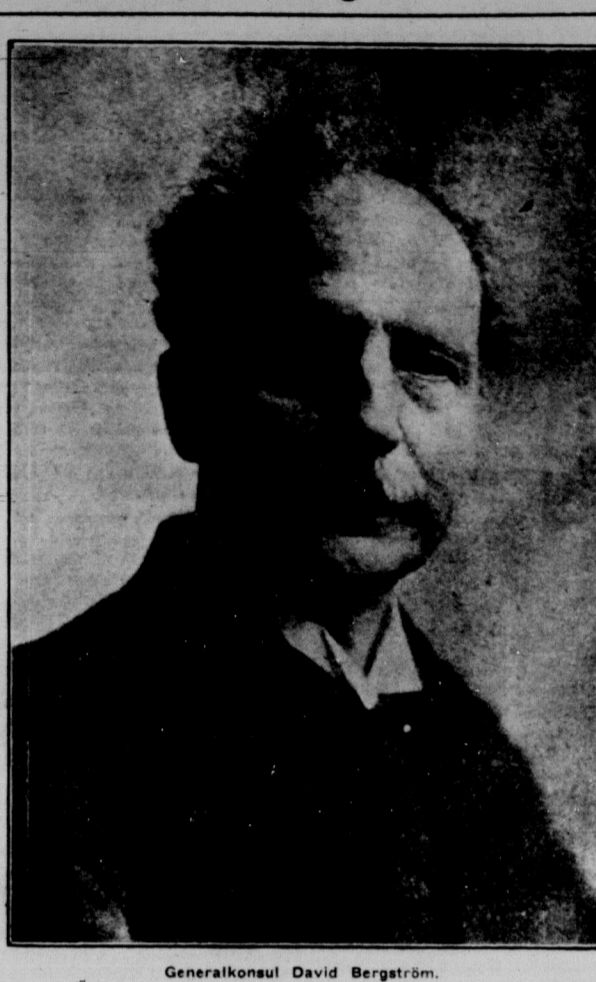
Antager Filipinern. Senaten i Washington antog i fredags Filipinern, hvarigenom Filipinerna erhålla självständighet inom fyra år och genast få utvidgad självstyrelse. Den antogs med 52 röster mot 24. Billen har ännu icke passerat representanthuset.

Härjadt pappersbruk. Från St. John, Nfld., meddelas, att Harnsworth pappersbruk vid Grand Falls, som turnerar Lord Northbills tidningar med papper, i onsdags härjades af eld. Förlusten belöper sig antagligen till \$100,000.

Atervända hem. Den amerikanska Röda korsafdelning, som arbetat i Ryssland, är nu på väg hem till Förenta Staterna. Den afsäglade i onsdags från Bergen, Norge. Det uppgives, att Ryssland icke längre behöfver främmande läkarsjäl.

Antager Filipinern. Senaten i Washington antog i fredags Filipinern, hvarigenom Filipinerna erhålla självständighet inom fyra år och genast få utvidgad självstyrelse. Den antogs med 52 röster mot 24. Billen har ännu icke passerat representanthuset.

Generalkonsul Bergström anländ.

Generalkonsul David Bergström.

Svenska Canada-Tidningen har från det svenska generalkonsulatet i Montreal erhållit underrättelse om, att generalkonsuln, dr. David Bergström, nu anländ till Montreal. Han är för närvarande öfverhopad med arbete, men har lofvat att något senare genom Svenska Canada-Tidningen ställa några hälsningsord till landsmännen i Canada.

I detta sammanhang må nämnas, att attachén vid det svenska generalkonsulatet i New York, Karl Adolf Wällert, som tjänstgjort där sedan 1914, transporterats till generalkonsulatet i Montreal, dit han i dagarna afrest.

Ännu en gång får Svenska Canada-Tidningen önska generalkonsul Bergström välkommen till Canada.

Kränglar "Stockholm"? Parlamentet förlänges.

142 ton kött, som icke stodo i varuförteckningen. Konservativer och liberaler eniga i denna fråga.

Från London telegraferades d. 29 januari: Vid undersökningen af den till Liverpool införda svenska inieångaren Stockholms last påträffades 142 ton kött. Detta parti stod icke upptaget i ångarens manifest. Det påstods, att partiet utstruktis från manifestet efter det den brittiske konsulin i New York föreslagit lastrummet. Köttpartiet har konfiskerats af myndigheterna.

Senare meddelades, att Stockholm lämnade Liverpool hamn d. 1 febr., att den länmar Göteborg d. 15 febr. för sin andra färd öfver till Amerika. Fartygets afgångsord från New York är nu bestämd till den 9 mars.

I anledning af köttbeslaget ombord på Stockholm skriver Svenska Veckobladet:

"De af våra samtider som betsande upp sig öfver Englands behandling af ångaren Stockholm, ha fått kalla om slag i den förklarig på händelsen som nu följt, hvilka tvifvelsutan verkar valörande. I lasten hade påträffats hundratvåttvå ton kött, som icke upptagits i ångarens manifest. Det försäkrades ju högt och dyrt, att hvarje parti af lasten inspekterats af engelska konsulin och att han föreslagit lastrummet. Fanns köttet där, så uppsattes det naturligtvis på manifestet: af hvem och hvar för ströks köttet ur detta manifest?"

Om köttpartiet ej fanns i lastrummet när detta föreslades af engelska konsulin, af hvem och hvar för instaldes det efteråt?

Medan det aflytande medlet verkar, kunna ju vederbörlande tänka ut ett bra svar på dessa frågor. Englands syndaregister i Sverige är långt nog ändå, utan att någonting diskuteras, som Sverige själf har del ut."

Ontario legislatur. Ontarios kabinett beslöt i torsdags att sammankalla legislaturen tisdagen den 29 februari. Valet i Peel kommer att hållas den 24 februari.

Dr. Simpsons rättegång ajourneras. Dr. Simpson inställdes åter i onsdags inför polisdomstol i London. Saken uppskjöts emellertid till d. 23 februari, och den anklagade får vistas på fri fot mot borgen.

Bergen skall resa sig. Telegram från den så godt som nedbräna norska staden Bergen förmler, att planer på stadens återuppbyggnad i gres. För den uppkomna nödens lindring ha betydande donationer mottagits.

En nordlig resa. Knud Rasmussen, den danske upptäcktsresanden, ligger i underhandling med Hudson's Bay company och Canadas regering för att starta en expedition till de nordligaste delarna af det brittiska Amerika, måler ett telegram från Köpenhamn af i går.

Ett svenskt fartyg? En skeppningsexpert, som återvänt till New York från Centralamerika, påstår, att det mystiska fartyget Moore, som förstört flera handelsfartyg, i själva verket icke är ett tyskt utan en svensk trampångare, som utrustats med kanoner från Karlsruhe. Det återstår att se, hur mycket sanning ligger i denna rapport.

Fords fredstribunal. Fords permanenta fredstribunal har nu inrättat sitt högkvarter på Grand hotell i Stockholm. Den svenska delegationen har valt följande medlemmar af det permanenta tribunalen: Borgmästare C. A. Lindhagen i Stockholm, professorn i Lunds universitet Ernst Johan Wigfors, författarinnan Frida Stenöfver samt professorerna Johan Bergman och Hans Larsson.

En nordlig resa. Knud Rasmussen, den danske upptäcktsresanden, ligger i underhandling med Hudson's Bay company och Canadas regering för att starta en expedition till de nordligaste delarna af det brittiska Amerika, måler ett telegram från Köpenhamn af i går.

Ett svenskt fartyg? En skeppningsexpert, som återvänt till New York från Centralamerika, påstår, att det mystiska fartyget Moore, som förstört flera handelsfartyg, i själva verket icke är ett tyskt utan en svensk trampångare, som utrustats med kanoner från Karlsruhe. Det återstår att se, hur mycket sanning ligger i denna rapport.

Fords fredstribunal. Fords permanenta fredstribunal har nu inrättat sitt högkvarter på Grand hotell i Stockholm. Den svenska delegationen har valt följande medlemmar af det permanenta tribunalen: Borgmästare C. A. Lindhagen i Stockholm, professorn i Lunds universitet Ernst Johan Wigfors, författarinnan Frida Stenöfver samt professorerna Johan Bergman och Hans Larsson.

En öfverraskning.

Krigsministern anländer skandinaverna anbud att bilda ett skandinaviskt regemente.

STOR INDIGNATION. EN SPANJOR FÅR BILDA EN SKANDINAVISK BATALJON.

Skandinavernas inträsen här i landet ha icke alltid blifvit tillvaratagna som sig borde, synnerhet sedan vi fångit en konservativ regering i Ottawa. Ett nytt exempel därpå gaf förliden, vecka, då underrättelse in gick om, att den ansökan, som den under Hon. Thos. H. Johnsons arbetande skandinaviska komittén insändt till Ottawa, att under ledning af dansken kapten Olaf Abrechtsen bl. bildade ett skandinaviskt regemente, blifvit afslagen. Samtidigt förvärdade militärmyndigheterna i hufvudstaden Canadas skandinaviska med tillkännafva, att spanjoren, löjtnant A. G. Fonseca, fått tillstånd att bilda ett skandinaviskt regemente, och att han blifvit utnämnd till öfverstejantant, ehuru han endast hade tre normän bakom sig. Det eventuella rekryter till kommer att gå under namnet 137. de bataljonen och så vitt hufvudkvarter i Winnipeg. Som vi nämnde i förliden nummer, har detta beslut af militärmyndigheterna väckt den södra förvärding och äfven här i skandinaviska kretsar utöfver hela Canada. De tre normän, som stå bakom Mr Fonseca, och som i alla saken hemlighet arbetat för detta regemente och motarbetat det verkligt skandinaviska regementet äro: immigrationsstjänstemannen E. J. Cleven och Knute Haas deland samt Mr Elmer Berge. Dessa herar äro icke alldeles obekanta för sin ifriga propaganda bland skandinaverna för den gamla Roblinregimentet.

Denna affär har väckt opposition icke blott i den skandinaviska och isländska pressen utan äfven i den engelskspråkiga. Den stora dagtidningen Manitoba Free Press skref i anledning här af tisdagen d. 1 februari följande:

Meddelandet från Ottawa kom som en fullständig öfverraskning, och det påstods öppet, att Mr Fonseca använt sitt politiska inflytande hos regeringsambetsmännen för att tillåta detta anbud från en komitté i Winnipeg med Hon. Thos. H. Johnson i spetsen. Denna komitté var sammansatt af fyra representanter för de skandinaviska, svenska, danska och norgrn och var understödd af alla främstående skandinaviska i Winnipeg. Den höll flera möten i arbetsmanstörna rummen, innan den sände sitt anbud till general Sir Sam Hughes.

Trots alla försök att få upplysningar om den komitté, som erbjöd sig af Mr Fonseca, kunde ingen af de värdiga skandinaverna i staden gifva några detaljer om den eller upp lysa om, hvem som stod bakom den. Ingen af konsulerna, som representera de skandinaviska länderna, hade hört något om den. Redaktören för den norska tidningen sade, att organisationen utarbetats i benämning i Mr Fonseca's hem kunde man absolut icke få veta något om planerna, som ledde till anbudet, och det blef upplagt, att han hållit saken för sig själf. Mr Fonseca är f. n. i Ottawa.

Man har fått veta, att med undantag af en del militärtjänst i Förenta Staterna har Mr Fonseca icke haft någon träning före september 1915, då han tog värfning i 99de regementet och genomgick en officerskurs för att bli löjtnant. Språket från löjtnants grad till öfverstejantant har väckt förvåning äfven i militära kretsar.

De, som äro emot den nya bataljonen, säga, att Mr Fonseca icke har någon rätt att stå i spetsen för en skandinavisk bataljon. Man säger, att han är son till framtidens Beniamin Fonseca, en af pionjärerna i den nya värld, och att hans föräldrar hufvudsakligen äro spanjorer.

Free Press skref åter onsdagen den 2 februari i anledning af samma sak under följande rubrik: Fonseca's delning popular. Den nya skandinaviska bataljonen har väckt stor harm. Ett annat anbud afslaget:

Ett taktiskt fel har öfverflyktigt begåtts af militärdepartementet genom att benyrdiga en ny skandinavisk bataljon för Winnipeg att mobiliseras af A. G. Fonseca, som blifvit befördrad till öfverstejantant. I morse kom den officiella ordern genom militära hufvudkvarteret, att den skall bli bildad den 29 februari. Bataljonen kan möjligen komma till stånd, men den kommer icke att bli sammansatt af skandinaver, om kinslorna bland de skandinaviska folken är någon slags barometer. Indignationen öfver denna sak har blifvit så mycket starkare på grund af det faktum, att det anbud, som en grupp af de mest främstående svenskar, norrmän, isländare och danskar i Winnipeg framlagt om att bilda en bataljon, blifvit tillbakavärdadt af general Sir Sam Hughes. Ett telegram härom ankom d. 29 februari till Ottawa. Stämningen i det militära hufvudkvarteret och öfver hufvud taget i militära kretsar är, att ett felgrepp begåtts.

Som svar på den första hufvudvårdade notisen i Manitoba Free Press skref Mr Elmer Berge-sunda tidning följande bref, hvilket stod att läsa i Free Press förliden onsdag:

Eder artikel i er angående den skandinaviska bataljonen var enligt min mening oskallad.

Må den hufvudkvarteret för denna bataljon blif i Winnipeg. (Forts. fr. sid. 1.)

Finlandia

(Ur det nyutkomna häftet af Finsk tidsskrift.)

Åskarna mjälla och blåa tungt i klangande skvar. Skuggorna tjäna och gröna öfver våldens vatten, öfver hemmarkens byar.

Hvem är, som våldig hopar skynas rymd och ropar doft och trostänging i natten? Det är din kämpande själ, Finlandia, din skenad af frost och stål, din ande af stormfågels häst.

Stenad du skönjes och slagen; din dröm är väsen af skynas form, men djupast döjer den dragen af haf i ståtfullt storm.

Du andas det är som tiger i oskötta djup där öfver bor; men hög ur skuggorna stiger en glöd som är het och stor. Det är din lågande kärlek, Finlandia, — den ton som löste sig vek och spröd, — den ekhård som fannar röd.

Stig ljusa sång och sjung vackert om sommarryer, om vattens glans när dagar står ung, om höstens sol som bledans ljung i brosnarv färging brunn!

Vax till skogarnas kvällskörd, en fjärran och stor orkester som tonar kring hvar sofvande gård och lyfter molnen och stiger hård, när dagens skyma i väster! —

Vax till ett döfvande stormackord! — till vågors brak bland rännande vrak och brännande spritade röster!

Finlandia — Åskorna dån! — luften är full af skärande svärd öfver de skytunga nejder. Skuggorna tjäna och gröna.

Hvem prövar de våldiga fejder som fämda en mörk och omätlig värld? Det är din kämpande själ, Finlandia, — din skenad af frost och stål, — din ande af stormfågels häst!

DU GAMLA, DU FRJA

Med all respekt för de stora minnen vi fått lära oss att värda och de hjältebragar, som i skolans provföreläringar västknappar till yttersta, tror jag dock att vi aldrig förr haft så stora och verkliga anledning att vara stolta öfver vårt gamla fosterland som just nu.

Detta bör vara någon liten tröst i bedröfvelsen öfver hindrestreck för dem som äro beaktade därmed.

Sverige i dessa dagar både förtjänar och erkännande för sin hållning, vilken är så öfvermåttad i jämförelse med de andra länder som i denna tid äro i ett så stort och verkligt nedfall.

Sverige i dessa dagar både förtjänar och erkännande för sin hållning, vilken är så öfvermåttad i jämförelse med de andra länder som i denna tid äro i ett så stort och verkligt nedfall.

Naturligtvis äro de fortfarande "die dummen Schweden" — det är nämligen dumt nu för tiden att hålla på sin egen och hela människlighetens rätt, frihet och själfständighet, humanitet och allt sådant som riktvis sönder som "en papperslapp" — men det användes ej numera ett dylikt epitet från det håll, där det har sitt ursprung. I stället är det nu "die tappten Schweden" och allt möjligt vackert.

Det gör en svensk godt i själen — men också bekymmer. Man vet ju — måhända af egen erfarenhet — hur mottaglig nationen är för smickor och beröm och hur den med fagra ord kan lockas följa med många mil ur vägen, då den med hot och skrämsel kan förmas vika en tum.

Med en notdortig kännedom om Sveriges historia, behöfver man inte vara så värdt orolig för det gamla föderlandet, när det hotas med stryk. Men väl då det lockas med sötsaker. Den tiden är viast nu alldeles förtäglad i fråga om det sistnämnda landet. Det finns det en skytt af tvivel om dess redliga afsikter, åtminstone på sådana tvifvel blifvit framkastade, men i fråga om Sverige bör ej ens lögnens förste själ kunna hitta på något förklarande att säga, med något som af sannig. Och en lögn, som ej har något som liknar sanning i sig, exploderar inte och gör ingen skada.

Om Sverige ej får vara i fred, när det vill det och ej gör någon för nå, ens genom att vara för välgit mot ena eller andra sidan, så må det då gripa till svärdet — och den, som ofredat det, komma att bittra ångra det. Men det blir en evinneligg skam i världshistorien.

Trots allt hvad man i dessa dagar får bevittna, flans det dock ännu ingen anledning att tvifla på det rättas slutliga seger. Det kan se tvifvelaktigt ut för en tid, men i längden leder det sig i alla händelser ser man ofta hur orätta bestraffas och äfven de som ej tro på en högre god fruktan, pläga ha en viss smygande fruktan för den hämmande rättvisan — Nemesi. Några af de största skurkar jag lärt känna ha haft denna föreställning och ej håller blifvit besvika där.

VI få se hur händelserna utveckla sig. Ett sant öri yttrade statsminister Hammarskjöld, när han i riksdagen framhöll, att den nuvarande gruppe ringen af de europeiska makterna e kunde fortära till evärdlig tid. Det är väl osäkert om den håller i sig ens till krigets slut. Men äfven om så skulle vara fallet, kan "betta" innas som hälet att det ej dröjer länge innan de olika makterna i den eventuellt segrande gruppen komma i kollision med hvarandra om bytet. Ty det är ingenting annat än snikheten och vinningslystnad som gifvit upphof till världskriget. Religionskrig pläga vara förfärliga — och det kan man lätt begripa orsaken till, när man gjort bekantskap med några olika kyrkosamfund. Men så mycket som människans ålskar penningen högre än sin själ, så mycket värre bör ett penningkrig vara än ett religionskrig. Och det har också visat sig.

På tal om det sätt, hvarpå makterna grupperat sig i detta krig, får man väl medge att det är besynnerligt att till och med hvad som plägar förkomma i amerikanska valpolitik. Det er också godt hopp om att Sverige ej utsättes för starkt frestelse att pruta med sin neutralitet eller önska hjälpa den ena eller andra sidan. På den ena finnas några af de bästa vännerna tillsammans med några af de värsta fienderna och på den andra — opolitiska släktingar, fallna för klockskjeri och sånt jämte vildt främmande människor med annan tro, andra seder och beted och blifvit andra begrepp. Det är inte alls lätt för en svensk att välja — och nationalistiskt har han inte heller valt någon af dem. Sverige är hans enda val — och blir det äfven om händelsen skulle föra att någonsida sidan kan hälsa honom som bundsförvant.

Och hur det må grupperas och omgrupperas i den ryska förvirringen — må Sverige fortfarande stå fast, högt, stolt, modigt på den eviga rättvisans fasta urberg, dess svenska granitvits. Allt detta är fasiligt hädskat. Men det gör godt att det är ur sig. Cornelius Cornob.

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Samma känsla torde också de rätt tänkande i England hyra på grund af Sveriges ställning gentemot detta land — en som ingen annan neutral makt, stor eller liten, drist sig till, om den också lika mycket haft rätt på sin sida som Sverige fått den kränkt. Det är onödigt att uttrycka sig tydligare.

Att fördrå särskilda hänsyn för Sverige på grund af dess öfvermåttade uppträdande till försvär för mänskligt rätt och nationell frihet vore att bekräfta allt för mycket i en tid, då alla, krigförande och neutrala, synas ha kastat öfverbord alla moraliska hänsyn som onödig ballast. Men om Sverige skulle duka under för sitt fasthållande af sina principer — då finnas det inte längre något skäl för tron på en rättvis världsstyre.

An finns det dock anledning att hoppas om inte att de blodigaste stridsmakterna och deras mer eller mindre motvilliga drabantier skola taxa sitt föruft tillfång, så dock på rättvisans slutliga seger.

Och hoppas att Sverige står — står eller faller — på neutralitetens och rättens grund och ej viker därifrån för hvarken löd eller pek.

Hoppas också att dess föredöme må komma andra neutrala makter att blygas för sig själfva, med en blyssel till bättre.

Däremot behöfva de inte skänkas alls, om de också äro mycket större och starkare, för att ställa sig under det lilla Sveriges ledning och upprätthålla sin neutralitet inför den stora galenskapen. Ty Sverige har visat att det förtjänar på neutralitet bättre än någon af de andra. I de flesta faller synes en beklaglig begreppsförvirring vara rådande i detta afseende.

Man kan, som säkert, tycka att en sådan principfasthet och rättänkande är dum. Men den "smarta" neutraliteten har inte heller visat sig särskild lycklig och i få kanske af händelsernas vidare utveckling se, om inte det man ansett för dumhet, nobel dumhet visserligen, ändå i längden blir det klokaste.

I alla händelser är det glädjande att det gamla fosterlandet nu är "effort blifvit" — efterblifvit i det allmänna återtagt med civilisationen. Ju mera det allmänna barbariet ökas, desto tydligare framstår det som ett nytt Hellas i det tjugoende århundradets förfärliga barbari. Det gamla Hellas däremot synes ha urartat ohjälpligt.

Så oeffertättligt som hela världstillståndet för närvarande är kan man näppeligen hysa godt hopp om att Sverige ej blir indraget i kriget, hur opartiskt det än må söka upprätthålla neutraliteten, men det är en tröst att veta att det i så fall slås för någonting mera upphöjdt och rättvist än något annat af de krigförande länderna — det olyckliga Belgien möjligen — men inte alldeles säkert — undantaget. I fråga om det sistnämnda landet finns det en skytt af tvivel om dess redliga afsikter, åtminstone på sådana tvifvel blifvit framkastade, men i fråga om Sverige bör ej ens lögnens förste själ kunna hitta på något förklarande att säga, med något som af sannig. Och en lögn, som ej har något som liknar sanning i sig, exploderar inte och gör ingen skada.

Om Sverige ej får vara i fred, när det vill det och ej gör någon för nå, ens genom att vara för välgit mot ena eller andra sidan, så må det då gripa till svärdet — och den, som ofredat det, komma att bittra ångra det. Men det blir en evinneligg skam i världshistorien.

Trots allt hvad man i dessa dagar får bevittna, flans det dock ännu ingen anledning att tvifla på det rättas slutliga seger. Det kan se tvifvelaktigt ut för en tid, men i längden leder det sig i alla händelser ser man ofta hur orätta bestraffas och äfven de som ej tro på en högre god fruktan, pläga ha en viss smygande fruktan för den hämmande rättvisan — Nemesi. Några af de största skurkar jag lärt känna ha haft denna föreställning och ej håller blifvit besvika där.

VI få se hur händelserna utveckla sig. Ett sant öri yttrade statsminister Hammarskjöld, när han i riksdagen framhöll, att den nuvarande gruppe ringen af de europeiska makterna e kunde fortära till evärdlig tid. Det är väl osäkert om den håller i sig ens till krigets slut. Men äfven om så skulle vara fallet, kan "betta" innas som hälet att det ej dröjer länge innan de olika makterna i den eventuellt segrande gruppen komma i kollision med hvarandra om bytet. Ty det är ingenting annat än snikheten och vinningslystnad som gifvit upphof till världskriget. Religionskrig pläga vara förfärliga — och det kan man lätt begripa orsaken till, när man gjort bekantskap med några olika kyrkosamfund. Men så mycket som människans ålskar penningen högre än sin själ, så mycket värre bör ett penningkrig vara än ett religionskrig. Och det har också visat sig.

På tal om det sätt, hvarpå makterna grupperat sig i detta krig, får man väl medge att det är besynnerligt att till och med hvad som plägar förkomma i amerikanska valpolitik. Det er också godt hopp om att Sverige ej utsättes för starkt frestelse att pruta med sin neutralitet eller önska hjälpa den ena eller andra sidan. På den ena finnas några af de bästa vännerna tillsammans med några af de värsta fienderna och på den andra — opolitiska släktingar, fallna för klockskjeri och sånt jämte vildt främmande människor med annan tro, andra seder och beted och blifvit andra begrepp. Det är inte alls lätt för en svensk att välja — och nationalistiskt har han inte heller valt någon af dem. Sverige är hans enda val — och blir det äfven om händelsen skulle föra att någonsida sidan kan hälsa honom som bundsförvant.

Och hur det må grupperas och omgrupperas i den ryska förvirringen — må Sverige fortfarande stå fast, högt, stolt, modigt på den eviga rättvisans fasta urberg, dess svenska granitvits. Allt detta är fasiligt hädskat. Men det gör godt att det är ur sig. Cornelius Cornob.

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Samma känsla torde också de rätt tänkande i England hyra på grund af Sveriges ställning gentemot detta land — en som ingen annan neutral makt, stor eller liten, drist sig till, om den också lika mycket haft rätt på sin sida som Sverige fått den kränkt. Det är onödigt att uttrycka sig tydligare.

Att fördrå särskilda hänsyn för Sverige på grund af dess öfvermåttade uppträdande till försvär för mänskligt rätt och nationell frihet vore att bekräfta allt för mycket i en tid, då alla, krigförande och neutrala, synas ha kastat öfverbord alla moraliska hänsyn som onödig ballast. Men om Sverige skulle duka under för sitt fasthållande af sina principer — då finnas det inte längre något skäl för tron på en rättvis världsstyre.

An finns det dock anledning att hoppas om inte att de blodigaste stridsmakterna och deras mer eller mindre motvilliga drabantier skola taxa sitt föruft tillfång, så dock på rättvisans slutliga seger.

Och hoppas att Sverige står — står eller faller — på neutralitetens och rättens grund och ej viker därifrån för hvarken löd eller pek.

Hoppas också att dess föredöme må komma andra neutrala makter att blygas för sig själfva, med en blyssel till bättre.

Däremot behöfva de inte skänkas alls, om de också äro mycket större och starkare, för att ställa sig under det lilla Sveriges ledning och upprätthålla sin neutralitet inför den stora galenskapen. Ty Sverige har visat att det förtjänar på neutralitet bättre än någon af de andra. I de flesta faller synes en beklaglig begreppsförvirring vara rådande i detta afseende.

Man kan, som säkert, tycka att en sådan principfasthet och rättänkande är dum. Men den "smarta" neutraliteten har inte heller visat sig särskild lycklig och i få kanske af händelsernas vidare utveckling se, om inte det man ansett för dumhet, nobel dumhet visserligen, ändå i längden blir det klokaste.

I alla händelser är det glädjande att det gamla fosterlandet nu är "effort blifvit" — efterblifvit i det allmänna återtagt med civilisationen. Ju mera det allmänna barbariet ökas, desto tydligare framstår det som ett nytt Hellas i det tjugoende århundradets förfärliga barbari. Det gamla Hellas däremot synes ha urartat ohjälpligt.

Så oeffertättligt som hela världstillståndet för närvarande är kan man näppeligen hysa godt hopp om att Sverige ej blir indraget i kriget, hur opartiskt det än må söka upprätthålla neutraliteten, men det är en tröst att veta att det i så fall slås för någonting mera upphöjdt och rättvist än något annat af de krigförande länderna — det olyckliga Belgien möjligen — men inte alldeles säkert — undantaget. I fråga om det sistnämnda landet finns det en skytt af tvivel om dess redliga afsikter, åtminstone på sådana tvifvel blifvit framkastade, men i fråga om Sverige bör ej ens lögnens förste själ kunna hitta på något förklarande att säga, med något som af sannig. Och en lögn, som ej har något som liknar sanning i sig, exploderar inte och gör ingen skada.

Om Sverige ej får vara i fred, när det vill det och ej gör någon för nå, ens genom att vara för välgit mot ena eller andra sidan, så må det då gripa till svärdet — och den, som ofredat det, komma att bittra ångra det. Men det blir en evinneligg skam i världshistorien.

Trots allt hvad man i dessa dagar får bevittna, flans det dock ännu ingen anledning att tvifla på det rättas slutliga seger. Det kan se tvifvelaktigt ut för en tid, men i längden leder det sig i alla händelser ser man ofta hur orätta bestraffas och äfven de som ej tro på en högre god fruktan, pläga ha en viss smygande fruktan för den hämmande rättvisan — Nemesi. Några af de största skurkar jag lärt känna ha haft denna föreställning och ej håller blifvit besvika där.

VI få se hur händelserna utveckla sig. Ett sant öri yttrade statsminister Hammarskjöld, när han i riksdagen framhöll, att den nuvarande gruppe ringen af de europeiska makterna e kunde fortära till evärdlig tid. Det är väl osäkert om den håller i sig ens till krigets slut. Men äfven om så skulle vara fallet, kan "betta" innas som hälet att det ej dröjer länge innan de olika makterna i den eventuellt segrade gruppen komma i kollision med hvarandra om bytet. Ty det är ingenting annat än snikheten och vinningslystnad som gifvit upphof till världskriget. Religionskrig pläga vara förfärliga — och det kan man lätt begripa orsaken till, när man gjort bekantskap med några olika kyrkosamfund. Men så mycket som människans ålskar penningen högre än sin själ, så mycket värre bör ett penningkrig vara än ett religionskrig. Och det har också visat sig.

På tal om det sätt, hvarpå makterna grupperat sig i detta krig, får man väl medge att det är besynnerligt att till och med hvad som plägar förkomma i amerikanska valpolitik. Det er också godt hopp om att Sverige ej utsättes för starkt frestelse att pruta med sin neutralitet eller önska hjälpa den ena eller andra sidan. På den ena finnas några af de bästa vännerna tillsammans med några af de värsta fienderna och på den andra — opolitiska släktingar, fallna för klockskjeri och sånt jämte vildt främmande människor med annan tro, andra seder och beted och blifvit andra begrepp. Det är inte alls lätt för en svensk att välja — och nationalistiskt har han inte heller valt någon af dem. Sverige är hans enda val — och blir det äfven om händelsen skulle föra att någonsida sidan kan hälsa honom som bundsförvant.

Och hur det må grupperas och omgrupperas i den ryska förvirringen — må Sverige fortfarande stå fast, högt, stolt, modigt på den eviga rättvisans fasta urberg, dess svenska granitvits. Allt detta är fasiligt hädskat. Men det gör godt att det är ur sig. Cornelius Cornob.

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Samma känsla torde också de rätt tänkande i England hyra på grund af Sveriges ställning gentemot detta land — en som ingen annan neutral makt, stor eller liten, drist sig till, om den också lika mycket haft rätt på sin sida som Sverige fått den kränkt. Det är onödigt att uttrycka sig tydligare.

Att fördrå särskilda hänsyn för Sverige på grund af dess öfvermåttade uppträdande till försvär för mänskligt rätt och nationell frihet vore att bekräfta allt för mycket i en tid, då alla, krigförande och neutrala, synas ha kastat öfverbord alla moraliska hänsyn som onödig ballast. Men om Sverige skulle duka under för sitt fasthållande af sina principer — då finnas det inte längre något skäl för tron på en rättvis världsstyre.

An finns det dock anledning att hoppas om inte att de blodigaste stridsmakterna och deras mer eller mindre motvilliga drabantier skola taxa sitt föruft tillfång, så dock på rättvisans slutliga seger.

Och hoppas att Sverige står — står eller faller — på neutralitetens och rättens grund och ej viker därifrån för hvarken löd eller pek.

Hoppas också att dess föredöme må komma andra neutrala makter att blygas för sig själfva, med en blyssel till bättre.

Däremot behöfva de inte skänkas alls, om de också äro mycket större och starkare, för att ställa sig under det lilla Sveriges ledning och upprätthålla sin neutralitet inför den stora galenskapen. Ty Sverige har visat att det förtjänar på neutralitet bättre än någon af de andra. I de flesta faller synes en beklaglig begreppsförvirring vara rådande i detta afseende.

Man kan, som säkert, tycka att en sådan principfasthet och rättänkande är dum. Men den "smarta" neutraliteten har inte heller visat sig särskild lycklig och i få kanske af händelsernas vidare utveckling se, om inte det man ansett för dumhet, nobel dumhet visserligen, ändå i längden blir det klokaste.

I alla händelser är det glädjande att det gamla fosterlandet nu är "effort blifvit" — efterblifvit i det allmänna återtagt med civilisationen. Ju mera det allmänna barbariet ökas, desto tydligare framstår det som ett nytt Hellas i det tjugoende århundradets förfärliga barbari. Det gamla Hellas däremot synes ha urartat ohjälpligt.

Så oeffertättligt som hela världstillståndet för närvarande är kan man näppeligen hysa godt hopp om att Sverige ej blir indraget i kriget, hur opartiskt det än må söka upprätthålla neutraliteten, men det är en tröst att veta att det i så fall slås för någonting mera upphöjdt och rättvist än något annat af de krigförande länderna — det olyckliga Belgien möjligen — men inte alldeles säkert — undantaget. I fråga om det sistnämnda landet finns det en skytt af tvivel om dess redliga afsikter, åtminstone på sådana tvifvel blifvit framkastade, men i fråga om Sverige bör ej ens lögnens förste själ kunna hitta på något förklarande att säga, med något som af sannig. Och en lögn, som ej har något som liknar sanning i sig, exploderar inte och gör ingen skada.

Om Sverige ej får vara i fred, när det vill det och ej gör någon för nå, ens genom att vara för välgit mot ena eller andra sidan, så må det då gripa till svärdet — och den, som ofredat det, komma att bittra ångra det. Men det blir en evinneligg skam i världshistorien.

Trots allt hvad man i dessa dagar får bevittna, flans det dock ännu ingen anledning att tvifla på det rättas slutliga seger. Det kan se tvifvelaktigt ut för en tid, men i längden leder det sig i alla händelser ser man ofta hur orätta bestraffas och äfven de som ej tro på en högre god fruktan, pläga ha en viss smygande fruktan för den hämmande rättvisan — Nemesi. Några af de största skurkar jag lärt känna ha haft denna föreställning och ej håller blifvit besvika där.

VI få se hur händelserna utveckla sig. Ett sant öri yttrade statsminister Hammarskjöld, när han i riksdagen framhöll, att den nuvarande gruppe ringen af de europeiska makterna e kunde fortära till evärdlig tid. Det är väl osäkert om den håller i sig ens till krigets slut. Men äfven om så skulle vara fallet, kan "betta" innas som hälet att det ej dröjer länge innan de olika makterna i den eventuellt segrade gruppen komma i kollision med hvarandra om bytet. Ty det är ingenting annat än snikheten och vinningslystnad som gifvit upphof till världskriget. Religionskrig pläga vara förfärliga — och det kan man lätt begripa orsaken till, när man gjort bekantskap med några olika kyrkosamfund. Men så mycket som människans ålskar penningen högre än sin själ, så mycket värre bör ett penningkrig vara än ett religionskrig. Och det har också visat sig.

På tal om det sätt, hvarpå makterna grupperat sig i detta krig, får man väl medge att det är besynnerligt att till och med hvad som plägar förkomma i amerikanska valpolitik. Det er också godt hopp om att Sverige ej utsättes för starkt frestelse att pruta med sin neutralitet eller önska hjälpa den ena eller andra sidan. På den ena finnas några af de bästa vännerna tillsammans med några af de värsta fienderna och på den andra — opolitiska släktingar, fallna för klockskjeri och sånt jämte vildt främmande människor med annan tro, andra seder och beted och blifvit andra begrepp. Det är inte alls lätt för en svensk att välja — och nationalistiskt har han inte heller valt någon af dem. Sverige är hans enda val — och blir det äfven om händelsen skulle föra att någonsida sidan kan hälsa honom som bundsförvant.

Och hur det må grupperas och omgrupperas i den ryska förvirringen — må Sverige fortfarande stå fast, högt, stolt, modigt på den eviga rättvisans fasta urberg, dess svenska granitvits. Allt detta är fasiligt hädskat. Men det gör godt att det är ur sig. Cornelius Cornob.

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Om sådana, i betraktande af omständigheterna ultrastrik hållning, tycks man ej kunna förstå ute i världen och därför har man försökt tyda Sveriges "oerhörda" uppträdande som ett bevis för att det funderar på att avsluta sig till Tyskland i hopp om att det skulle vara fördelaktigt. Några andra motiv än våld och intrig, tycks man inte nu till dags kunna tänka sig i förning med världspolitik. Om det inte skulle vara snikheten och vinningslystnad.

Emellertid, kunna ej tyskarne, på samma gång som man mycket väl kan förstå deras tillfredsställelse med Sveriges hållning, gratulera sig till att den svenska neutraliteten är särskildt välgit dem. Det är inte så länge sedan de flugo erfara annat på ett ganska tydligt sätt, när de försökte öfvergepp — måhända endast i afsikt att känna sig för utrona "hur landet låg". Det var visserligen en i sig själf obetydlig detalj och det blif för resten, lyckligtvis, ingenting af — men den där lilla episoden med torpedbåten Pollux kan gärna räknas till "Svenska flottans ärofulla minnen", äfven om det till det yttre ej ser så stort som heroiskt ut. Inte för jag tror att man därmed skrämt Tyskland. Men nog har respekten ökat, alltid. Det märkes nu ganska tydligt. Och det behöfver ej upp fattas som smicker — hur det annars är menadt — när tyskarne nu tala om "die tappten Schweden".

Samma känsla torde också de rätt tänkande i England hyra på grund af Sveriges ställning gentemot detta land — en som ingen annan neutral makt, stor eller liten, drist sig till, om den också lika mycket haft rätt på sin sida som Sverige fått den kränkt. Det är onödigt att uttrycka sig tydligare.

Att fördrå särskilda hänsyn för Sverige på grund af dess öfvermåttade uppträdande till försvär för mänskligt rätt och nationell frihet vore att bekräfta allt för mycket i en tid, då alla, krigförande och neutral

Svenska Canada-Tidningen Udgivet varje måndag af CANADA WEEKLY PRINTING CO. LTD. 125 Logan Avenue, Winnipeg, Man. Telefon Gary 5174.

PRENUMERATIONS-PRIS: Helt årligt (12 nummer) \$1.00 Halvt årligt (6 nummer) \$0.50 En månad (1 nummer) \$0.10

ANNONSPRISER PÅ BEGRÄNSAD RUM: 10 rader i 1 vecka \$1.50 10 rader i 2 veckor \$2.50 10 rader i 4 veckor \$4.50

Onsdagen den 9 Februari, 1916

Litteratur och journalistik

"Om aposteln Paulus hade levat i våra dagar hade han blivit tidningsredaktör", inleder en artikel av Ketterer i denna veckas nummer.

Om aposteln Paulus hade levat i våra dagar hade han blivit tidningsredaktör, inleder en artikel av Ketterer i denna veckas nummer.

Det är dråktigt att tro att värdet af ett litterärt arbete blir mindre därför att detta riktar sig mot nyet.

Sveriges ekonomiska krigsberedskap

Strax före jul tillämnades i Sverige en kommission, som fick i uppdrag att utreda, hvad Sverige behöfvor för att ekonomiskt vara tillräckligt krigsberedd.

Hela denna historia torde ha tillgätt så, att mr Fonseca bedt sina norska vänner, herr Berge, Cleven och Haddeland, att vara honom behjälpliga att organisera en skandinavisk bataljon, endast och allenast för att han skulle nå graden överstelöjtnant.

Sveriges befolkning om Sverige om en månad — det försyner nådeligen afvärje — blifve indraget i kriget? Alla dessa frågor måste kommissionen besvara, men om frågan skall få den allra minsta betydelse, måste svaret komma mycket snart.

Det skandinaviska regementet

Som en blick från klar himmel kom förliden vecka underrättelsen från Ottawa, att krigsdepartementet gifvit löjtnant A. G. Fonseca tillstånd att organisera en skandinavisk bataljon med huvudkvarter i Winnipeg.

Vi hänsä till redogörelsen för denna affär på första sidan af detta nummer och vilja blott tillägga några få ord.

Hvarför ha herr Berge, Cleven och Haddeland arbetat i hemlighet? Vi ha grubblat öfver detta, men icke kunnat komma till någon annan slutsats, än att de fruktade, att deras planer skulle väcka sådan opposition bland de skandinaviska folken i Canada, att de skulle gå om intet, ifall de blifvo offentliggjorda.

Det är dråktigt att tro att värdet af ett litterärt arbete blir mindre därför att detta riktar sig mot nyet. Skapspere trodde inte i "Hamlet" säger han om sin skådespelartrupp: "De äro tidens kroniker i kort sammanfattning; det är bättre att i en dålig grafskrift efter sin död än att bli illa omtalad af den medan man lever." Och detta, säger Kirkeby, stämmer till punkt och pricka in på journalisten och hans yrke.

ROYAL YEAST CAKES MAKE PERFECT BREAD. Bröd, bakadt i hemmet med Royal jäst håller sig färskare och mjukare än bröd med annan Vetenskapsmän på föddammen påstå, att det finnes mera näring i ett pund godt hembakat bröd än i ett pund köpt. Beträknad skillnaden i pris.

HUGGET och STIKET. GANSKA underligt kan det synas, att det finnes svenska socialister och antimilitarister i Canada, som önska, att världens hänsynslösta militär-makt skall afgå med en öfverväldigande seger i den nu pågående jättekampen i Europa.

Frågan för veckan. Är en spanjor bättre skandinav än en dansk? Vi ha i vår hand ett bref från en dansk, hr Henry Berg från Winnipeg, som nu befinner sig vid fronten, och som deltagit i flera drabbningar och äfven blifvit sårad i brefvet, som är skrifvet till en vän här i staden, säger hr Berg bl. a.: "För att tala uppriktigt, så är kriget ett helvete, hur man än ser på det. Jag hoppas det snart skall vara slut, ty jag är icke så blodtörstig, som jag trodde, så jag var."

Skandinaverna stodo, var i görningen, kunde de förmas att för de skandinaviska nationernas heder kasta å sido sina egna små intressen. Tvärtom började de då arbeta med feberaktig iver på sin farsartade bataljon och motarbete den verkligt skandinaviska. Om detta skall deras landsmän sannolikt icke döma mildt.

Det har sagts, att politiskt "pull" hjälpt mr Fonseca och hans norska vänner. Kanske det. Men vi undra dock, om icke krigsministeren betänkt sig två gånger, ifall han känd till alla med denna affär förknippade omständigheter. Om han vetat, att det endast var en liten klick på tre normmän, som stodo bakom det hela, om han förstätt, att skandinaverna aldrig komma att acceptera en icke-skandinavisk ledare, och att denna bataljon kommer att bli synnerligen populär bland skandinaverna i Canada, då hade han kanske kommit till ett annat beslut.

För oss gör det intet för eller till, att mr Fonseca och hans vänner äro konservativa och ifrigt arbetat i den notoriska Roblin-maskinen. Om mr Fonseca varit skandinav, om han haft alla militära kvalifikationer, om han haft ett större antal ansedda skandinaviska bakom sig, då skulle vi icke tvärtom på det varmaste rekommenderat hans företag. Men nu är han icke skandinav, och hvad kvalifikation angår, står han tillbaka för flera skandinaviska militärer. Han kan exempelvis i detta afseende icke jämföras med kapten Albrechtsen, som utstått till ledare af den skandinaviska komitén. Om dennes kvalifikationer hafva vi förut ordat så mycket, att något vidare knappast behöfvor nämnas.

En skandinavisk bataljon bör vara en hederssak för Canadas skandinaviska folk — icke ett privatföretag, som det kan gå med huru som helst. Skandinavernas heder står på spel i detta företag. Om det icke lyckas att hopvårta en hel skandinavisk bataljon, sedan det i den engelska pressen tillkännagifvits, att man ämnat göra det, skall många säga, att skandinaverna icke äro patriotiska, att de intet vilja offra för Canada. Vi frukta, att så kommer att gå, ty vi betvifva högligen, att mr Fonseca skall lyckas att värfva de elfva hundra skandinavern, som kräfvos för en bataljon. Och om mr Fonseca icke lyckas, är det mycket problematiskt, huruvida krigsministern vill gifva någon annan tillstånd att bilda en dylik bataljon eller någon annan vill arbeta för bildandet af en dylik.

Hela denna affär är ytterst sorglig och pinsam. Den visar tydligt, att mycket här i landet icke är som det borde vara, att det finnes skandinavern, som först se på sina egna små intressen och icke bry sig om sina landsmäns ära och anseende. Men det sorgligaste är emellertid, att den sannolikt kommer att menligt inverka på skandinavernas prestige här i landet, för hvilken vi alla, som ha nordiskt blod i våra ådror, borde arbeta.

ter utnämning som officer. Vi ha flera officerare från gamla landet på våra listor, som lofvat att taga värfning. Hvad angår löjtnant Fonseca nationalitet, han tillhöra ett hans far ursprungligen var dansk medborgare, och att han en gång var dansk vicekonsul i Winnipeg. Fonseca härstammar från Krogsh-familjen, en af de mest inflytelserika familjer i Danmark och Norge.

På detta bref inlöst i Manitoba Free Press fredagen den 4 februari följande svar från redaktör Nils F. Brown af Svenska Canada-Tidningen: Som jag och många med mig anser, att mr Elnar Berges bref angående den skandinaviska bataljonen i Eder ärade tidning i onsdags kväll kräfvor ett svar, beder jag Eder hafva godheten publicera följande:

Mr Berge säger, att Free Press' artikel om den skandinaviska bataljonen var oföfogad. Om denna mening torde mr Berge vara förtrogen. Om den emellertid är riktig, så är det naturligt, att den skandinaviska bataljonen i Eder ärade tidning i onsdags kväll kräfvor ett svar, beder jag Eder hafva godheten publicera följande:

Det besynnerliga är, att gudstjänsterna vid jul och nyår med undantag af julottan varit mindre troget besökta än eljest under året. Orsaken därtill var nog till en del den starka kölden och epidemiska influensa som hindrat många från att lämna sina hem. Men ett och annat sorrelt hinder hafva vi nog att söka i det okrykliga försörjningsväsendet och det världsliga sinne, som de många ytliga och lvetviga njoterna föra med sig. Man vill vara med i allt möjligt och vid julidder trängas försörjningsfäst och bjändningar med kyrkans sköna och heliga högtidsfirning. Allt för många låta ännu det kyrkliga maka åt sig och följa ofta de sämre höjelserna.

Faktum är, att de svenska försörjningsfästerna i Winnipeg denna jul varit bättre besökta än kanske någon sin förr, medtan kyrkan stod ganska tom. Tro icke författaren till årsrapporten, att detta i någon mån kan bero på den ställning, han intagit till den svenska försörjningsverksamheten?

Trosvist tilläger emellertid rapportförfattaren: "Men efter hand som vårt folk får en mera heligtan kyrklig föstran kommer detta förhållande att ändras."

Vi missunna icke kyrkan framgång och talrika besök, men vi hoppas, att "den kyrkliga föstran" icke skall verka menligt på det svenska försörjningsväsendet, som nu synes blomstra som aldrig förr i Winnipeg. Och denna våra landsmän rätt, skola de icke låta afskräcka sig af en enskild prästmans dåliga lynne, utan fortgå på den bana, de slagit in på, stärkande det svenska försörjningsväsendet, sig själva och den svenska nationen i Canada till frömmen.

Rapportförfattaren inleder sina församlingsberättelser i tre grupper: de som blifvit "vackra", de som hålla på att "väckas" och de som "göra som skandinaverna". De sistnämnda torde vara i majoritet. Den komitén, som arbetade under Hon. Thos. H. Johnsons ordförandeskap, hade inga som helst politiska blafsakter. Den var sammansatt af personer af både konservativ och liberal lagning och af olika åsikter om äro ganska indifferentia i politiskt afseende. Komitén ville endast söka göra något för att hjälpa Canada och det brittiska imperiet genom att söka bilda ett verkligt skandinaviskt regementet under skicklig ledning. Den beklagade sannolikt på det tillfäkt, att militärmyndigheterna i Ottawa, som skattat detta utan tillbakaväst dess ändamål för att i stället uppmuntra en rörelse, som stöder på den rena farsen, och som är och kommer att blifva synnerligen populär bland Canadas skandinavern.

Ingen i denna komitén på no man sträfvade häller efter att blifva officer möjligen med ett undantag, då de såsom hr Berge instämmer. Mr Berge själf däremot har för mig uppgifvit, att han eftersträfvat officersanställning i Fonseca's bataljon. De, som ståt bakom mr Fonseca, ha arbetat i hemlighet. De hafva hållit sina planer hemliga, tydligen emedan de insett, att dessa skulle möta den kraftiga opposition bland skandinaverna. De ämnade därför vänta med offentliggörandet af sina planer, tills de erhöit tillstånd från Ottawa att bilda bataljonen. Först när de fått böra, att de andra komitén arbetade i ljuset, funno de för godt att omnämna sitt förhållande.

Det sorgligaste med denna affär är, att Fonseca's bataljon skandinaviska komitén arbetade i hemlighet i Ottawa. Mr Fonseca och hans understödjare komma sålunda att mera skada än hjälpa Canada och det brittiska imperiet.

EDWARDSBURG PURE CORN SYRUP. HOS ALLA SPE-CERI-HAND-LARE. Den smagligaste af Bordsirap. Lika hälsosam som den söta majs, den är gjord af.

Den smagligaste af Bordsirap. Lika hälsosam som den söta majs, den är gjord af.

Sten förkunnat: "Var vid god trost, kvinna, det barn du bär i ditt sköte skall en gång bli världens största man". Nymånöver skulle äfven själf enligt nämnda källa ha påstått sig sett många tecken på, att hela världens den dag skulle ligga för hans fötter. Det var förmodligen i ändamål att påskynda denna drags inflyttande som han kastade sig in på ett stundtiefält, än ett annat, hvarigenom han trodde sig kunna väcka uppmärksamhet. Så var han en tid en ifrig rationalist, sedermera socialist, så analytisk, försökte sig på pedagogiska studier m. m. Men antingen han aldrig trängde nog djup in i något ämne, eller han icke förstod att klargöra sina idéer, så vann han i alla fall aldrig gehör, och ingen skulle i denna stund kunna säga, hvad han egentligen var, eller hvilka åsikter han hade i politisk, religiös eller andra frågor. Det enda oomtvistliga begrepp man kan bilda sig om honom är, att han led af storhetssinne. Sin självbiografi började han en gång med följande ord: "Den man, hvilken bild vi taga oss friheten att i dagens nummer presentera för våra läsare, är onklingen en af detta lands intressantaste personligheter. Huruvida han delar samma förman som Lassalle eller Karl Marx. Men öfver dessa världsberömda socialister föreframsträ Evert Nymånöver mera."

Sina händelserikaste år upplefde han antagligen i Minneapolis, dit han kom vid 27 års ålder 1882. Där blef en kvinna vid namn miss Johnson, som ägde en restaurang, där i honom och underhöll honom i flera års tid. Det påstås, att hon bekostade en resa, som han företog till Europa i afsikt att, såsom han uppgaf, läsa studier. Han tillbrakte någon tid i Paris, där han höll tal i en arbetarförening och "försökte i arkiven". Han uppgaf äfven ha studerat vid universitetet i Sorbonne under Renan och andra framstående lärare. Han besökte där efter Sverige. I Stockholm gjorde han sig bekant med min morbroder, bibliotekarien Harald Wiesegren, och lit sig af honom presenteras i publicistklubben, där Wiesegren introducerade honom med orden: "En ny man öfver från Amerika, hvars vackra men säregna namn är Nymånöver", eller något i den stilen. Nymånöver företog sig äfven att uppsöka och intervjua en del bemärkta personligheter, såsom Björnsterne Björnson, ärkebiskop Sundberg, författarinnan Emilie Flygare-Carlén m. fl. Om den sistnämnda skref han, att hon fann sig icke så litet smickrad af hans besök. Efter sin återkomst till Minneapolis gifte han sig med en rik tysk änka, Mrs Mittver. Detta äktenskap blef dock icke långvarigt, och den stackars Nymånöver hade icke ens den glädjen att bli delaktig af hustruns förmögenhet. Hon behandlade honom som en tjannare eller sämre, försökte att inför domstol få honom förklarad för vansinnig, och slutet blef, att hon fick skilsmässa från honom. Hans första valögranniga tog honom då till näder igen. Äfven hon lär ha varit tillämligen förmögen, men när hon dog, fick han intet efter henne. Denna misärskänning skiljde han i en tidningsartikel på vissa präster, som skulle ha intrigerat mot honom. Men som pianostämmare hade han en god bergning i alla fall och såg, när jag råkade honom, inslunda nedslagen eller nodstulen ut. Icke ens det hänsynslösa gylkel, för hvilket han på 1890-talet var utsatt i skämttidningen "Friskrysten" och anorastades, trycktes bekomma honom

ELMWOOD ELECTRIC CO. Elektriska kontraktörer. A. SADDINGTON - MANAGER. Specialt uppmärksammas uppställandet af Leuchtgär för Ljus och Lampor i Högtryck och Lampor från TALBOT AVE. - ELMWOOD.

WALKER CANADAS FINEST THEATRE. THIS WEEK: THURS. FRI. & SAT. WILLIAM FAVERHAM in Gilbert Parker's famous Canadian Story "THE RIGHT OF WAY" NEXT WEEK: MON. TUES. & WED. The eminent English actor CYRIL MAUDE in one of his greatest successes "THE GREATER WILL" NEXT WEEK: THURS. FRI. & SAT. The Charming Star VALLI VALLI In the remarkable feature film "THE HIGH ROAD" Mrs. Fiske's greatest success Three Times daily at 2.30 and 7 to 11 Continuous Performance Walker Theatre Orchestra - Talented Vocalists will sing at every performance. All Seats except Gallery reserved for all Matinees and first evening performance. "THE CHILDREN'S HOUR" Every Saturday morning at 11 a. m. All Seats Reserved.

COPENHAGEN TOBAC. Gjord af den mest utvalda, rika, saftiga bladtoak - garanterad absolut ren. HOS ALLA HANDLARE. Detta är asken, som gifver eder världens bästa tuggtoak.

BLUE RIBBON KAFFE och BAKPULVER

Har du ett morgonkaffe en full rik smak och en delikatt arom? Om icke så bestyr BLUE RIBBON kaffe nästa gång. Ni köper kaffe och ni skall känna skillnaden. Ni vill säkert ha beaktat övertäckad. Köp BLUE RIBBON kaffe, bakpulver, specialer och extrakt — allt en grad — den bästa.

Canada Nyheter.

BRITISH COLUMBIA. Alla skolor i New Westminster ha blivit stängda på grund av den djupa snön och skadad bland lärarna.

Under snöskottning föll 12 år gamla Sydney Mills i Vancouver i måndags ned från ett tak och slog sig så illa, att han kort därefter afled.

Brända till döds. Thomas Henshalls två små barn blevo brända till döds, då det hus i Sumas, som de besökte, fattade eld och förstördes. Barnen sofvor, då de nåddes af elden.

ALBERTA. Alberta Temperance and Moral Reform League höll förliden vecka konferens i Calgary.

Kreaturen i Alberta lära lida mycket af kolden, och många ha dunnat under eller mist nedskattas.

Öfverkörd och dödad af låget blef förliden dag en man vid namn Herbert Strong Olycan inträffade på östra bangården i Calgary.

Skyldig till mordförklaring förklarades i Calgary Fred Johnston i Oyen. Han hade den 13 december afskjutit flera skott genom fönstret till sin broders hus, hvarvid flera af dens familj blevo skadade.

Två damer, Mrs Geo. F. Rot och Mrs C. A. Johnson, hafva blifvit trustee i skoldstricket no. 459 i Water Glen. De båda damerna äro mycket populära i distriktet. De äro antagna som de första kvinnliga skoltrusteerna i Alberta, meddelas till denna tidning.

Nedbrunnen fabrik. Emery Manufacturing Company fabrik i Edmonton nedbrann i måndags. Förlusten beräknas till \$100,000. 75 fabriksföremål blevo genom branden arbetlösa. Om eldens uppkomst känner man intresse. Både byggnaden och lagret var försäkrat.

En krigsförskräckning på \$2,000,000 uttogs i lördags af Albertas regering för provinzens offentliga byggnader direkt hos Lloyd's, London. Enligt denna försäkringspolicy ha vidtagits vid parlamentetsbyggnaden i Edmonton, där speciella vakter utställts och alla dörrar äro stängda utom dörren till hufvudingången.

Skyldig till återkränkande skriftligt förklarades förliden dag i Red Deer J. D. Skinner, J.P., utgivare af en tidning vid Rocky Mountain House. Han hade i sin tidning publicerat ett bref, som skulle ha skrifvits af en person vid namn R. Kadvisen, hvarvid denne kallade ordföranden i skoldstricket för tjuf och lögnare.

SASKATCHEWAN. Det gamla hotellet i Balcarras, som en tid varit obebodt, men som ändock af ägaren upplåtts, blef förliden fredag lågornas of. Förlusten uppgår till \$11,000.

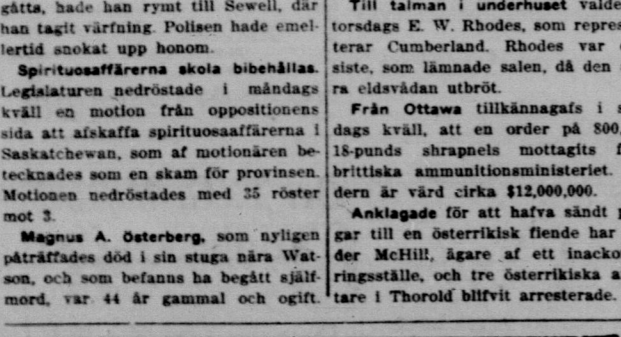
Nedbrunnen bank. B. A. N. banks hus i Davidson nedbrann i tisdags i v. till grunden. Man lyckades emellertid rädda bankkasserna. Den materiella förlusten beräknas stiga till \$4,000.

Till tre års fängelse dömdes härom dagen Robert Taylor, alias Bos Merritt, i Moose Jaw, emedan han stulit spannmål från farmare, i hvilkas tjänst han varit. Sedan stolen bedräffats, hade han rymt till Sewell, där han tagit värfning. Polisen hade emellertid snokat upp honom.

Spirituosaffären skola bibehållas. Legislaturens nedröstade i måndags kväll en motion från oppositionens sida att afskaffa spirituosaffären i Saskatchewan, som af motionärens beaktades som en sak för provinsen. Motionen nedröstades med 25 röster mot 3.

Magnus A. Osterberg, som nyligen påträffades död i sin stuga nära Watson, och som befanns ha begått självmord, var 44 år gammal och ogift.

DET STORA KVARNMÖLET — DET STORA BULL-SLAGET. 16

PURITY FLOUR

More Bread and Better Bread.

The Liquor Act.

Inledning. Genast lagtv antagits förklarade historien uppåt ofta sig själf. Den stängde nykterhetsrörelsen af 1913, 1914 och 1915 är blott ett upprepande af steg mot nykterhetsreform 1897, 1898 och 1899. Lagen hoppas, att händelserna 1901 och 1902, som strypte denna förklarade stämning från de föregående åren, icke upprepades på eller under kommande år och omintetjorde det vid spridda krafter, som nu förefinnes för nykterhetsreform.

Lagens historia. År 1899 hölls i juli en politisk kongress i Winnipeg för att rekonstruera det parti-program, med hvilket man skulle väda till folket i det kommande provinnsval. Den nittonde plan kan i denna nya plattform var som följer: "Att en lag antages, hvarigen om folkets vilja angående rusdrycksförbud uttryckes, hvilken lag bör gå så långt i riktning mot förbud, som provinnsvalen tillåter." Lagen märkte till ordet "folkets vilja". Detta parti tog hänsyn till folkets vilja och var villigt att rätta sig efter denna vilja. Lagen märkte till uttrycket "som provinnsvalen tillåter". Detta tyder på, att det finnes viss makt, som denna provinnsval bestämmer, och att det kan vara möjligt utarbete en lag, som skulle öfvergå provinnsvalen och sålunda icke kunna genomföras. Denna lag skulle vara dålig, emedan den gick för långt. Det må här sägas, att sections 91 och 92 i "The British North America Act" af 1867, antagen af Imperial Government, stadgar om Dominion och provinnsvalens legislativa makt.

Det förut omtalade valet i denna provinnsval hösten 1899, då de konservativa åter kommo till makten med Mr Hugh John Macdonald som premiärminister. På våren 1900 hölls legislatures första session, och "The Liquor Act", känd under namnet "The Macdonald Act" antogs för att efterkomma "folkets vilja" angående rusdrycksförbud. Hugh Macdonald sade, då han introducerade denna lag vid dess första läsning: "Det ögonblick, som förbudspartiet insattes i parlamentet och vi såsom ett parti väjade till folket för understöd af denna planka tillsammans med andra, var min kurs klar och jag ville årligt hålla det löfte, jag gifvit folket." Lagen antogs icke utan opposition. Likörinträsen bekämpade den från början. En valdig delegation, representerande likörinträsen öfver provinsen och äfven sammansatt af bank- och andra finansiella institutioner, uppvaktade regeringen och framlade sina argument mot lagen. Lagen, uppgifves det, är ursprungligen utarbetad af Mr J. A. M. Atkins, nu Sir Buchanan och representerade deras åsikter, som de önskade nykterhetsreform. Trots oppositionen genomtogs lagen tre läsningar och leut-governor gaf sitt samtycke i juli 1900. Den sista klausulen i lagen sade, att lagen icke skulle träda i kraft förrän d. 1 juni 1901, då alla rusdryckslicenser skulle upphöra att gälla. Lagen återfinnes i statuterna af 1900 som kapitel 22.

Hängd blef i onsdags morse i Parry Sound Arthur Richard Cassan, som dömds till döden för mordet på en ung Italiener, hvilken arbetade för honom. Cassan gick med stort lugn till döden till mötes. Ateromnämrad. J. R. Falls, som nyligen resigerade från sin plats i Ontarios legislatur på grund af Davidos-kommissionens utslag mot honom, blef i lördags enhälligt återomnämrad af Peel County liberal-konservativa förening. Det nya systemet, enligt hvilket de som vilja blifva officerare i Canada, måste börja som menige, blifva rekommenderade af sina kommande officerare och genomgå en professionskurs kommande genast att träda i kraft. Den träningskurs, som nu pågår, lär vara den sista i sitt slag i Canada.

Arrestad tag sig. Den tyske orkesterledaren Adolph Schatte blef förliden dag arresterad i Wingham. Det misstänkes, att han är ägare till en mystisk låda med explosiva ämnen, hvilken påträffades i en vagn med hushållsaffärer, tillhörande högskolläraren A. Anderson. Mr Anderson, som kom från Saskatchewan, uppgaf, att han icke var ägare till lådan. Schatte har medgifvit, att han varit anställd i den tyska armén.

QUEBEC. Till \$1,000 böter för sökrt mot domstol dömdes i måndags borgmästar Martin och f. d. kontrollör Herbert i Montreal. De öfverträdde domstols föreskrifter, då de öfvervågade spåringsförslaget förliden sommar.

I Quebecs legislatur kommer legislaturledamoten Lucien Cannon att framlägga en motion om att kvinnor skola kunna blifva advokater i provinsen, om de äro kvalificerade därtill.

NOVA SCOTIA. Skjutaffär. Sergeant Alexander Williamson vid 63de bataljonen blef i lördags kväll ihjälslutten i militärkvarteret vid McNab Island. Pte Charles Fielder aflossade skottet. Han arresterades och står nu anklagd för öfverlagit mord.

Lagens innebörd. Inledningen till lagen säger, att det är provinssiella transaktioner i rus-

Macdonald Act tillåter tillverkning af rusdrycker i denna provinns, då bryggare och destillatörer äro licensierade af Dominionregeringen.

Macdonald Act förbjuder försäljning i Manitoba af bryggare och destillatörer, med undantag af försäljning till licensierade druggister.

Macdonald Act tillåter bruk af rusdrycker i Manitoba, då det är nödvändigt, såsom i sakramenten och i mediciner och manufaktur och för vetenskapliga ändamål, och rusdrycker för dessa ändamål kunna köpas och säljas i Manitoba på de villkor, som förut uppgifvits.

Macdonald Act tillåter drickande i Manitoba, om det sker i en mans privata hus, och om rusdryckerna köpas utanför Manitoba.

Straff föreskrivas för den, som tillåter hasardspel, dryckenskap och oordentligt uppförande i sitt privata hus. Närvaron af rusdrycker på andra platser än den lagligen tillåtna är en förbrytelse enligt lagen. Säljande och drickande behöfver icke bevisas för att få en dom.

Röda för denna lag d. 13 mars 1916. Lagen gifver icke totalt rusdrycksförbud, men gifver större restriktioner än någonsin förut förkommit i Manitoba annat än, där local option är rådande. Om lagen träder i kraft, blifva förhållandena i hela provinsen som de äro i Portage la Prairie, Neopawa och andra platser, där local option gäller. Skaffa eder ett exemplar af lagen och läs den i ljuset af hvad här sagts.

1. Af en bryggare eller destillatör, som har Dominion Government License. Bryggaren eller destillatören kan endast sälja till en person i annan provinns eller till en person i utlandet eller till en grosshandels- eller minuthandelsdruggist i Manitoba. Se Sec. 51.

2. Af en likörimportör i hans exportvaruhus. Han kan endast sälja till grosshandelsdruggister i Manitoba eller för export utanför Manitoba. Se Sec. 52.

3. Af en grosshandelsdruggist. Han kan sälja endast vissa timmar — till kl. 8 på kvällen (7 på lördag kväll) från 7 på morgonen, och till vissa personer för vissa ändamål och under vissa restriktioner. Se Sec. 53 till 59.

4. Af en minuthandelsdruggist, som kan sälja endast såsom nämnes, enligt speciella restriktioner. Se Sec. 40 till 46.

5. Af en, som har hushåll i ett privat hus, i hvilket han bor. Han kan icke sälja något under några omständigheter. Han kan icke köpa sprit i Manitoba för dryckesändamål, ty ingen kan sälja honom. Han kan köpa utanför Manitoba och hafva det sändt till honom, men han kan endast förvara det i sitt hem. Se Sec. 49.

Enligt Macdonald Act kunna rusdrycker säljas i Manitoba:

1. Som dryck — icke alls — ingen i Manitoba kan sälja rusdrycker för dryckesändamål. Rusdrycker för dryckesändamål måste köpas utanför Manitoba.

2. Af en minuthandelsdruggist endast för medicinala och sakramentala ändamål.

3. Af en grosshandelsdruggist endast till minuthandelsdruggist eller för mekaniska och vetenskapliga ändamål.

4. Af en exportör endast till en grosshandelsdruggist i Manitoba eller till någon utanför provinsen.

5. Af en bryggare eller destillatör endast till en grosshandelsdruggist eller en minuthandelsdruggist i Manitoba eller till någon utanför provinsen.

Enligt Macdonald Act kunna rusdrycker förvaras i Manitoba:

1. Endast i privata hus. Det är den enda plats, där rusdrycker kunna förvaras i Manitoba för sådant ändamål. Lagen förbjuder dyldigt förvaring på andra platser, där rusdrycker kunna förvaras.

ÖFVERSIKT. Macdonald Act har förklarats lag af den högsta möjliga domstol. Macdonald Act är endast en provinnslag.

Macdonald Act borttager baren. Macdonald Act borttager spirituosa-butlikerna.

Macdonald Act borttager all försäljning i Manitoba af rusdrycker för dryckesändamål i provinsen.

Ogräskontroll ETT AFFÄRSFÖRSLAG

Det här förslaget af Manitobas regering att beskattna ogräsbeväxt land med 50c. per acre.

En ansenlig del land är redan under karantän och kan icke enligt lag besås. Många farmare hafva en protest utförd mot sig på grund af ogräs som icke kan borttagas utan tillhjälp af D. & D. CYCLONE WEED DESTROYER efter en lag, som antagits af parlamentet.

Ogräs kommissionen ämnar grundligt eftersöka ogräs denna gång och icke från ett järnvägsställe.

Sädesodlare borde tala mera om OGRÄSKONTROLL, JORDKULTUR och RENT HVETE.

G. L. DODDS IMPLEMENTS ha utgifvit sin årliga broschyr om BÄTTRE FARMING och OGRÄSKONTROLL, och denna broschyr erhålles fritt af farmarna på ANHALLAN. Adress, NEW LELAND HOTEL, WINNIPEG, MAN.

VAR GOD MOT ER TRÅDGÅRD. — SÄ MCKENZIES FRÖN.

Under 1915 nära **EN HALF MILJON** människor planterade **McKENZIES QUALITY SEEDS.**

EFTERSÄNDANDET af vår nya katalog för 1916 vill öfvertya Eder om alla de goda frösorter, hvilka hafva blifvit speciellt utvalda för västerns farmare och trädgårdsmästare.

I ÖFVER TJUGO ÅR har The McKenzie Seed House speciellt studerat hvilka frösorter som äro lämpliga för Western Canada. The McKenzie kvalitett, The McKenzie affärsprinciper och The McKenzie priser har satt McKenzie som No. 1 bland västra Canadas fröhus.

GÖR ETT FÖRBÖK med dessa våra väl utvalda frösorter, gräsför, klöfver, alfalfa, grönaksfrö, blomfrö, luktarter, tres, strub, frukt seeds, root seeds, potatis, rape, majs, millets, äfven äggkläckningsmaskiner och annat fjäderfä-supply.

THE MCKENZIE FRÖSORTER säljas af alla välsorterade handlande öfver hela västra Canada. Gif Eder order till närmaste handlande nu genast, så han hinner skaffa det som han möjligen ö-här på lager.

DE NÄRSTÅNDE KATALOGEN, hvilken är den senaste utgången går under namn af "The Red Guide Book for the West", och är den bästa som någonsin utkommit. Den säger farmaren allt hvad han behöfver veta angående utsädet och dess rätta användning. Välj det bästa utsädet för Eder farm och trädgård. Sänd för katalog i dag.

och tillbehör för vidare upplysningar och förklarings Social Service Council eller

STEWART M. BATHRAM, Pres. Man. C. E. Union.

Döfva!!!

Hundratals personer här och i gamla landet åtnjuta fullständig hörsel genom begagnandet af mina konstgjorda trumhinnor och de veta alla, att om icke hade skrifvit till mig, så vore de den dag i dag lika döfva, ty ingen annan har någonsin kunnat hjälpa dem. Deras bekanta äro förvånade, ty ingen kan se, att de hafva dessa små apparater i oronen.

I 28 år har herr P. O. Fransson, Box 22, Ishpeming, Mich., nu kunnat höra och han var döf från barnedomen genom mässling.

I 18 år har fru Emma Ekström, 758 51st Str., Brooklyn, N. Y., hört bra och blef döf efter skarlakansfeber.

Herr B. Lindfelt, 332 Erie St., Toledo, Ohio, hör med trumhinnorna, sedan han erhöill dem för 10 år sedan.

Detta bevisar, att mina konstgjorda trumhinnor återställa hörseln och att de dessutom äro alldeles oskadliga.

Jag har nedsett priset så att hvar och en, som lider af döfhet eller susning, kan försöka det enda medel som kan hjälpa. Skrif genast efter närmare förklaring.

L. MÖRCH, 270 W. 131st Street, New York.

Viktig underrättelse för farmare.

Pångar att låna mot säkerhet af första inteckning till lägsta gängse ränta på väl upparbetade farmar i Manitoba, Saskatchewan och Alberta.

Pångarna erhållas genast, om säkerheten är god. Ägare, som bo på sina farmar och behöfva finansiell hjälp för att vidare förbättra sin egendom, äro inbjudna att skriva till

C. ANDERSON, Mortgage Broker, 312 Kennedy Building (midt emot Eaton's), PORTAGE AVENUE, WINNIPEG, MAN. Svensk, norsk och dansk korrespondens.

Svenska Amerika Linien.

NORDENS STÖRSTA ÅNGARE, den fullt moderna, magnifikt inredda Jättedubbelpropelleraren "STOCKHOLM" 560 fot lång, 22,070 ton displacement

afgår som följer: Från Göteborg: Lördagen den 19 Februari. Tisdagen den 4 April. Torsdagen den 18 Maj.

Från NEW YORK: Torsdagen den 9 Mars. Tisdagen den 25 April. Tisdagen den 6 Juni.

Biljettpriener äro: Första klass \$81.50. Andra kl. \$65.50. Tredje kl. \$44 till Sverige och \$46.50 från Sverige. Bestäm er för resan nu och inbetala handpenningar på er biljett TILL NARMASTE LOKALAGENT eller inlämnd dem till A. HALLONQUIST, G. P. A., 396 Logan Ave., Winnipeg, Man. De, som ämnar efterse andra anhöriga från Sverige böra nu köpa biljetterna med direkta Svenska Amerika-Linien. Svensk befäl. Enda direkta linie från Sverige.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY

Enkel Biljett För Rundtrip

TILL WINNIPEG från alla stationer i Ontario (Port Arthur och västerut) Manitoba och Saskatchewan. Biljett till salu från och med d. 12 februari till och med d. 16 febr. Returgräns d. 22 februari.

Största Bonspiel i världen

WINNIPEG, DEN 8 FEBR. TILL DEN 19 FEBR. 1916. Aderton konferenser och kongresser komma att hållas i Winnipeg under Bonspielen. Stor militärdemonstration. Idrottstävlingar af alla slag hafva arrangerats. Speciella teatertraktationer. Offentligt mottagande och välkommande.

Alla komma att besöka bonspielen! Ni kommer att möta alla edra gamla vänner där! Om edra gossar eller några af edra vänner tagit värfning, kom och se dem i den stora militärparaden. Upplysningar angående tåg, afgifter etc. från alla Canadian Northern agenter. De tillhandahålla äfven program på begäran. R. CREELMAN, General Passenger Agent, Winnipeg.

A. E. McKenzie Co. Ltd.

Brandon, Man. Calgary, Alta. FRAGA EDER LOKAL HANDLARE — PÅ LAGER ÖFVERALLT

Sjukhjälpföreningen Norden

Öfvervakning. Miss Anna Carlsson uppvaktade i sitt hem, 748 McDermot ave., onsdagen den 2:a febr. af en skara vänner inom baptistkyrkan.

En synnerligen treflig kostymbal anordnas om lördag d. 12 februari kl. 8.30 e. m. å Scott Memorial Hall.

En delegation, representerande rådsrycksinträsen, uppvaktade i måndags regeringen. Bl. a. begärde den att få veta regeringens hållning till vederlag, om förbud genomfördes.

Winnipeg.

Onsdagen den 9 Februari, 1916.

Bonspensn tog i går sin början, och det mest ideala väder för dessa spel var vid deras öppnande rådande.

Winnipeg skidåkare kallas till sammanträde måndagen den 14 febr. kl. 8 e. m. å S. C. T.'s kontor, 325 Logan Ave.

Vrickade foten gjorde härom dagen Hon. Thos. H. Johnson, då han inspekterade de nya parlamentsbyggnaderna.

Professor F. S. Jacobs, som förestår Manitoba Agricultural college's "animal husbandry department", har blifvit utnämnd till livestock kommissioner för provinsen.

En tiendedel af solytan förorknade vid solformörkelsen i fredags morgon mellan kl. 9.30 och 10.23.

Statistiken för januari visar, att 628 barn föddes under denna månad i Winnipeg mot 591 samma månad året fört.

Tusentals dollars i veckan sändas till österrike af ruterier och österrikare, bosatta öster om Winnipeg.

"The Citizens' Recruiting League" är nu en verklighet och är sammansatt af öfver hundra ledande män i Winnipeg.

Vill ha lönera reducerade. Controller Astley har i kontrollstyrelsen föreslagit, att lönerna för de i stadens tjänst anställda måtte reduceras med 40 proc.

En storslagen atlas öfver Canada, synnerligen vackert inbunden, har Svenska Canada-Tidningen i dagarna mottagit från Department of Interior i Ottawa.

Besökande. Mr Carl R. Erickson, hvilken numer är bosatt i Duluth, Minn., som manager för Spooner Land Co., aflade förliden torsdag besök å denna tidnings kontor.

JACKSON BROS. Juvelerare och diamanthandlare, 9982 Jasper Ave., E. Edmonton, Alta. Telefon 1747.

TANDLÄKARE DR. FRANK HUGHES (Föret i Galt, Ont.) Sulta 10 & 11 Credit Fencler Bldg. Telefon 2287 Edmonton, Alta.

CAMROSE ROBE TANNERY Vi garva häst- och kreatursbuds och förvandla dem till öfverrockar, tillar, handskar. Vi fodra fallar. Vi kunna göra eder en första klassens resrock från en god häst eller kreaturhud. Pris \$17.50 till \$18.50.

Efterskrift upplysningar. J. G. McKinley & Sons. The Camrose Robe Tannery.

KYRKOSAMFUND.

Baptistkyrkan. Söndagens möten vuro väl besökta. Pastor Sundström predikade morgon och afton. Bland besökare märktes Mr Lindquist från Inwood och Mr Flodden från Starbeck.

En synnerligen treflig kostymbal anordnas om lördag d. 12 februari kl. 8.30 e. m. å Scott Memorial Hall.

Förskiftighetsgärder hafva i anledning af ryktena i samband med branden i Ottawa tagits i Winnipeg, och vakter hafva utställts på flera platser i staden.

Winnipeg.

Onsdagen den 9 Februari, 1916.

En delegation, representerande rådsrycksinträsen, uppvaktade i måndags regeringen. Bl. a. begärde den att få veta regeringens hållning till vederlag, om förbud genomfördes.

Winnipeg bör blifva Canadas huvudstad i stället för Ottawa på grund af dess mera centrala läge och dess stora betydelse i handelsseende.

Mr. A. Rehberg, förmän för denna tidnings tryckeri, var i lördags nere i Glenwood, Minn., där han deltog i mästarkapetalföringen i backkänning för Amerika.

Winnipeg bör blifva Canadas huvudstad i stället för Ottawa på grund af dess mera centrala läge och dess stora betydelse i handelsseende.

Statistiken för januari visar, att 628 barn föddes under denna månad i Winnipeg mot 591 samma månad året fört.

Tusentals dollars i veckan sändas till österrike af ruterier och österrikare, bosatta öster om Winnipeg.

"The Citizens' Recruiting League" är nu en verklighet och är sammansatt af öfver hundra ledande män i Winnipeg.

Vill ha lönera reducerade. Controller Astley har i kontrollstyrelsen föreslagit, att lönerna för de i stadens tjänst anställda måtte reduceras med 40 proc.

En storslagen atlas öfver Canada, synnerligen vackert inbunden, har Svenska Canada-Tidningen i dagarna mottagit från Department of Interior i Ottawa.

Besökande. Mr Carl R. Erickson, hvilken numer är bosatt i Duluth, Minn., som manager för Spooner Land Co., aflade förliden torsdag besök å denna tidnings kontor.

JACKSON BROS. Juvelerare och diamanthandlare, 9982 Jasper Ave., E. Edmonton, Alta. Telefon 1747.

TANDLÄKARE DR. FRANK HUGHES (Föret i Galt, Ont.) Sulta 10 & 11 Credit Fencler Bldg. Telefon 2287 Edmonton, Alta.

CAMROSE ROBE TANNERY Vi garva häst- och kreatursbuds och förvandla dem till öfverrockar, tillar, handskar. Vi fodra fallar. Vi kunna göra eder en första klassens resrock från en god häst eller kreaturhud. Pris \$17.50 till \$18.50.

Efterskrift upplysningar. J. G. McKinley & Sons. The Camrose Robe Tannery.

EN FRUKTANSVÄRD BRAND

Parlamentet sammankallades redan följande dag och sammanträdde kl. 3 e. m. i den stora salen i Victoria nationalmuseum.

Parlamentet sammankallades redan följande dag och sammanträdde kl. 3 e. m. i den stora salen i Victoria nationalmuseum.

FRAN FÖRENINGSVÄRLDEN.

Logen Strindbergs af Vasa Orden programföreläsningen föredrag var synnerligen väl besökt, ja, ingen af de många loges samlingsaftnar torde näst sin ha dragit så mycket folk.

Mr. A. Rehberg, förmän för denna tidnings tryckeri, var i lördags nere i Glenwood, Minn., där han deltog i mästarkapetalföringen i backkänning för Amerika.

TEATER OCH MUSIK.

Walker teater. William Favarsalm uppträder i filmåret "The Right of Way" af Sr. Gilbert Parker de tre sista dagarna denna vecka.

Winnipeg teater. Sakerligen skola många teaterbesökare i Winnipeg påminnas förstås af sågo "The White Feather" på Walker teater, medan många andra dramatiska erfarenheter bortglöms, och meddelandet, att detta underbara stycke åter kommer att uppföras här och denna gång på Winnipeg teater, under fyra kvällen och två matiner med början onsdag eftermiddag nästa vecka.

Winnipeg teater. Sakerligen skola många teaterbesökare i Winnipeg påminnas förstås af sågo "The White Feather" på Walker teater, medan många andra dramatiska erfarenheter bortglöms, och meddelandet, att detta underbara stycke åter kommer att uppföras här och denna gång på Winnipeg teater, under fyra kvällen och två matiner med början onsdag eftermiddag nästa vecka.

NY ÅR TIDEN INNE att köpa

den cream-separator, som Ni inom kort behöfver.

Vänta icke till sista minuten, då Ni kanske blifv dödsakad taga den första bästa maskin, som erbjöds, utan att veta hvad den duger till.

Underök. Innan Ni köper, och Ni kan spara \$50.00 eller mer, och ändå få Eder arbete lika fort och minst lika godt gjort.

Vi veta att Record vill göra allt detta för Eder, men det är nödvändigt, att Ni öfvertygas Eder själf för om, att Ni vill köpa Eder tillfälle att köpa Record utan en cent kostnad. Skrif eder dem till

The Record Separator Co. 208 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Meddelanden från och om de skandinaviska länderna.

London, d. 30 jan. — Till en delegation af utländska utrikesmän, hvilka uppvaktade honom, yttrade den ryske utrikesministern Sergius Sazanoff bl. följande rörande förhållandet mellan Ryssland och Sverige:

"Det är tydligt, att det i Sverige såväl som i andra länder uppstått en chauvinistisk rörelse, det är möjligt, att man i Sverige känner ett behof af att vidtaga åtgärder för gränsernas försvar, men vi kunna kategoriskt förklara, att Sverige icke kommer att behöfva försvara dem mot Ryssland och att denna sida af dess gräns är fullkomligt säker."

Ehuru icke förnekande, att en del orosorsakt i Sverige på grund af de brittiska kontraband-åtgärderna, sade Sazanoff:

"Storbruttianeri är tvingsamt att försvara legitima intressen, hvilka fördras utöfning af tvångs maritimt kontraband. För öfrigt söker Storbruttianeri göra sitt bästa för att icke komma i kontakt med de neutrala, Sveriges ickeberörda intressen."

Beträffande ententemakterna förklarade Sazanoff, att deras intressen växa mer och mer samman både i militär och militärpolitiskt afseende.

Tillfrågad beträffande sin åsikt angående krigets långvarighet sade ministern, att han icke trodde att kriget kommer att vara mycket längre och att Tyskland blif den första som ger upp kampen och detta af ekonomiska orsaker.

"Icke desto mindre", fortsatte han, "måste vi fortsätta att göra de mest energiska förberedelser för vår sammarknads."

London, d. 5 februari. — Bristen på födoämnen i Norge har blifvit betydligt större under de senaste veckorna, och de lokala handlara utöfva hela landet hafva organiserat sig för att reglera importen för att förebygga prisförhöjningar. Den nya organisationen ämnar nämna sig den brittiska regeringen för att söka åstadkomma ett arrangemang för importen af födoämnen, liknande arrangemang med andra delar af den norska handeln.

London, d. 5 februari. — Under någon tid ha de brittiska myndigheterna tillåtit fartyg, som fört varor, hvilka varit misstänkta för tysk destination, att fortsätta till danska hamnar under garanti att misstänkta delar af deras last senare returneras. Detta arrangemang gäller emellertid icke längre, på grund där af att Ångaren Klev, som tilläts att fortsätta skåde under dessa villkor, greps af tyska krigsfartyg och fördes till Svinebunden, där den blifv tvungen att lossa kaffe, kakao och fikons, destinerade till Tyskland. De brittiska myndigheterna

NY ÅR TIDEN INNE att köpa den cream-separator, som Ni inom kort behöfver.

Vänta icke till sista minuten, då Ni kanske blifv dödsakad taga den första bästa maskin, som erbjöds, utan att veta hvad den duger till.

Underök. Innan Ni köper, och Ni kan spara \$50.00 eller mer, och ändå få Eder arbete lika fort och minst lika godt gjort.

Vi veta att Record vill göra allt detta för Eder, men det är nödvändigt, att Ni öfvertygas Eder själf för om, att Ni vill köpa Eder tillfälle att köpa Record utan en cent kostnad. Skrif eder dem till

The Record Separator Co. 208 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Winnipeg Theatre.

Return Engagement of Four Evenings and Saturday Matinee

ALBERT BROWN The brilliant Young Actor and the Entire English Company in "THE WHITE FEATHER"

Wednesday, Thursday, Friday and Saturday FEBRUARY 16-17-18-19 Matinee Saturday.

MAIL ORDERS NOW Evenings \$1.50; \$1.00; 75c; 50c; 25c. Matinee \$1.00 to 25c. Box-Office sale opens Monday next at 10 A. M.

ÖNSKAS God tjänsteflicka (general servant), liten familj, litet hus. Tel. F. R. 1793, 219 Kingsway.

TJANSTEFLECKA ÖNSKAS. Förstklassig tjänsteflicka att tillträda plats den 10de februari. Måste vara kunnig i vanlig matlagning. Telefon Fort Rouge 335.

KOMPETENT KOKERSKA arbete i hedra väningen endast. Ingen tvätt eller trykning. Sköterska hålles. Lön \$25. Tel. F. R. 2236 för öfverenskommelse. — Mrs. Sweatman, 266 Kingsway. — Stadsreferenser fordras.

ÖNSKAS En god skandinavisk jungfru i liten familj i liten stad. Ingen tvätt. Måste vara god kokerska. För vidare upplysningar telefonera St. John 477.

ÖNSKAS. God tjänsteflicka (general servant) önskas genast i familj på fyra. 80k hos C. O. Swanson, Bergen, Pf. Rosser, Man.

EN GOD HUSHALLERSKA önskas, svensk eller norsk, på god farm. Endast 2 i huset. God lön utlofvad. Skrif till N. J. LILJESTRAND, Broomhead, Sask.

ÖNSKAS Första klassens tjänsteflicka (general servant) den 10 februari. Måste kunna koka god husmanskött. Tel. Ft. Rouge 535.

ÖNSKAS genast, en god hushållerska på farm i Alberta. Hälst medelålders kvinna eller gift par, utan barn. Mannen att göra vanligt farmarbete. Nämn lön, ålder, erfarenhet, etc. Ohberg & Nyberg, Ltd., Amisk, Alta.

Kostym-Bal! anordnas å SCOTT MEMORIAL HALL LÖRDAGEN D. 12 FEBRUARI, Kl. 8.30 e. m.

TVENNE PRISER UDELAS för den vackraste damdräkt och den fulaste herrdräkt

INTRADESAFGIFT: Damer: 25c., kostymerade fritt. Herrar: 50c., kostymerade 25c.

ALLA VALKOMNA! Arrangörerna.

Familjetvätt (Rough Dry) är ett godt sätt att bannlysa tvätt-dagen från hemmet.

Vår process med mjukt vatten gifver fint resultat. Kostar 8c. per pound.

Allt bords- och sänglinne fallbordas. Klädesplagg tvättas, stråkes och torkas. Försök det genast. Telefonerna Main 2300, eller tillskrif THE MODERN LAUNDRY & DYE WORKS CO., LTD. 309-315 Margrave st. DEN BÄSTA TVÄTTINRÄTTNING OCH "DRY CLEANERS".

Lazarol per flaska 75c

Lazarin per burk 75c

Cod Liver Oil (Borthens) 1/2 pt. bottles 50c

Cod Liver Oil (Borthens) 1 pint bottles \$1

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3250. Winnipeg.

Dr. MOXNES

TANDLÄKARKLINIK belägen 620 1/2 Main Street.

Goldmedalj och diplom Brüssel 1910.

Telefon Garry 3030

Då Ni kommer till Winnipeg, BESÖK OSS!

Den Norska Amerikaninien

TURLISTA "BERGENSFJORD" Feb. 19

"KRISTIANIAFJORD" Mars 11

"BERGENSFJORD" April 1

"KRISTIANIAFJORD" April 22

"BERGENSFJORD" Maj 13

"KRISTIANIAFJORD" Juni 3

"BERGENSFJORD" Juni 24

HOTE & CO. G.N.W.A. 123 So. Third St. Minneapolis, Minn.

P. M. DAHL'S S. AGENCY, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Pennsylvania Railroad System

Kort och direkt linje Chicago till New York, via Pittsburgh. Alla ställtag. Bed biljettagentent att sända eder öfver Pennsylvania och erhålla den bästa vägen för eder resa till gamla landet.

W. E. BLACHLEY, District Passenger Agent, Winnipeg, Manitoba.

FRITT.

Alla kristna borde läsa dessa pamfletter: "Hvar äro de döda?" "Efter kriget — hvad?" "Det himmelska Jerusalem." "Glada kristna".

Förklarade enligt Skriften och sända fritt på begäran. Eller vi vilja sända de fyra pamfletterna har öfran och en special broschyr "Hvad säger Skriften om Helvetet?" (78 sidor) med postporto för 16c.

BIBLE STUDY CLUB, 59 Alloway Ave., Winnipeg

GEVÄRS OCH VELOCIPEID-REPARATÖRER. The Northwest Cycle Co., 406 Logan Ave., Expert gevärsmed. Vi reparera och göra nya lager för alla slags fabriker af ringar. Läs reparera, nycklar göras, ringar för barnvagnar påslutas. Allt slags velociped och motorcykelarbete utföres.